

אשכול ירושה ושטרות

**חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות,
התשכ"ב-1962**

חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962¹

פרק ראשון: כשרות משפטית

1. כל אדם כשר לזכויות ולחובות מגמר-לידתו ועד מותו. כשרות לזכויות ולחובות
2. כל אדם כשר לפעולות משפטיות, זולת אם נשללה או הוגבלה כשרות זו בחוק או בפסק-דין של בית-משפט. כשרות לפעולות משפטיות
3. אדם שלא מלאו לו 18 שנה הוא קטין; אדם שמלאו לו 18 שנה הוא בגיר. קטינות ובגירות
4. פעולה משפטית של קטין טעונה הסכמת נציגו; ההסכמה יכולה להינתן מראש או למפרע לפעולה מסויימת או לסוג מסויים של פעולות. יכול נציגו של קטין לבטל הסכמתו לפעולה כל עוד לא נעשתה הפעולה. פעולות של קטין
5. פעולה משפטית של קטין שנעשתה שלא בהסכמת נציגו ניתנת לביטול -
(1) על ידי נציגו, ואם אין לקטין נציג - על ידי היועץ המשפטי לממשלה, תוך חודש ימים לאחר שנודע להם על הפעולה;
(2) אם לא נודע לנציג או ליועץ המשפטי לממשלה על הפעולה - על ידי הקטין, תוך חודש ימים לאחר שהיה לבגיר. ביטול פעולות של קטין
6. פעולה משפטית של קטין שדרכם של קטינים בגילו לעשות כמוה, וכן פעולה משפטית בין קטין לבין אדם שלא ידע ולא היה עליו לדעת שהוא קטין, אינה ניתנת לביטול כאמור בסעיף 5, אף שנעשתה שלא בהסכמת נציגו, אלא אם היה בה משום נזק של ממש לקטין או לרכושו. סייג לביטול פעולות
- 6א. פעולה משפטית של קטין שהיא רכישת נכס באשראי או במקח-אגב-שכירות, שכירות-נכס או קבלת שירות באשראי, אין לה תוקף, על אף האמור בסעיפים 5 ו-6, כל עוד לא באה עליה הסכמת נציגו; לענין סעיף זה, "אשראי" - לרבות תשלום בשיעורים. פעולות בטלות (תיקון התשל"ג)

1. ס"ח 380, התשכ"ב (17.8.1962), עמ' 120.
תיקונים:
ס"ח 452, התשכ"ה (18.3.1965), עמ' 114;
ס"ח 600, התשל"ל (30.7.1970), עמ' 125;
ס"ח 676, התשל"ג (4.1.1973), עמ' 32;
ס"ח 790, התשל"ו (1.1.1976), עמ' 50;
ס"ח 883, התשל"ח (18.1.1978), עמ' 65;
ס"ח 1080, התשמ"ג (31.3.1983), עמ' 79;
ס"ח 1140, התשמ"ה (3.4.1985), עמ' 81;
ס"ח 1537, התשנ"ה (7.8.1995), עמ' 397;
ס"ח 1593, התשנ"ו (12.5.1996), עמ' 363;
ס"ח 1849, התשס"ב (13.6.2002), עמ' 423;
ס"ח 1947, התשס"ד (30.6.2004), עמ' 432;
ס"ח 1993, התשס"ה (3.4.2005), עמ' 274;
ס"ח 2234, התשע"א (17.3.2010), עמ' 423. הצ"ח - כנסת 300, התש"ע, עמ' 84;
ס"ח 2264, התשע"א (9.12.2010), עמ' 77. הצ"ח - ממשלה 507, התש"ע, עמ' 1058;
ס"ח 2333, התשע"ב (23.1.2012), עמ' 142. הצ"ח - כנסת 388, התש"ע, עמ' 178;
ס"ח 2369, התשע"ב (17.7.2012), עמ' 513 [התשע"ב (מס' 2)]. הצ"ח - כנסת 450, התשע"ב, עמ' 128;
ס"ח 2550, התשע"ו (11.4.2016), עמ' 798. הצ"ח - ממשלה 890, התשע"ה, עמ' 2 (ת"ט בס"ח 2598, התשע"ז, עמ' 339).

7. פעולה משפטית של קטין טעונה אישור בית המשפט אם היתה טעונה אישור כזה אילו נעשתה בידי נציגו; ואין תוקף לפעולה כל עוד לא בא עליה אישור בית המשפט.
8. אדם שמחמת מחלת-נפש או ליקוי בשכלו אינו מסוגל לדאוג לעניניו, רשאי בית המשפט, לבקשת בן-זוגו או קרובו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו, ולאחר ששמע את האדם או נציגו, להכריזו פסול-דין.
9. על פעולה משפטית של מי שהוכרז פסול-דין יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות הסעיפים 4 עד 7.
10. אדם שהוכרז פסול-דין, רשאי בית המשפט, לבקשתו, לבקשת בן-זוגו או קרובו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו, ולאחר ששמע את פסול הדין, לבטל את הכרזת הפסלות אם מצא שההכרזה לא היתה מוצדקת או שהתנאים להכרזה חדלו להתקיים.
11. כל מקום שמדובר בו, בניב כל-שהוא, באדם בגיל פלוני, ייחשב גילו מתחילת היום בו הוא נולד, והוא כשאין כוונה אחרת מפורשת או משתמעת; יום מתחיל עם שקיעת החמה של היום שלפניו ונגמר עם שקיעת החמה של אותו יום.
12. ידועה שנת-לידתו של אדם ולא ידוע יום-לידתו, חזקה שנולד באחד בניסן של אותה שנה; ידוע חודש-לידתו של אדם ולא ידוע יום-לידתו, חזקה שנולד ביום החמישה-עשר של אותו חודש.
13. הוראות פרק זה אינן חלות על כשרותו של אדם לפעולות הקובעות או משנות את מעמדו האישי, ואינן גורעות מכל דין הקובע לענין פלוני גיל כשרות או תוצאות של שלילת כשרות או הגבלתה או הקובע תוצאות של הצהרת-מוות.
- 13א. (א) לא תומר דתו של קטין אלא אם שני הוריו נתנו מראש הסכמתם בכתב או שבית- המשפט, לפי בקשת אחד ההורים או לפי בקשת אפוטרופסו של הקטין, אישר מראש את המרת הדת.
- (ב) מלאו לקטין 10 שנים, לא תומר דתו אלא אם, נוסף על הסכמת הוריו או אישור בית- המשפט לפי סעיף-קטן (א), נתן גם הוא מראש הסכמתו בכתב.
- (ג)¹ לא תומר דתו של קטין אלא בדת של הוריו או של אחד מהוריו, או של אדם שהקטין היה סמוך על שולחנו, מתוך כוונה לאמצו, בששת החודשים שקדמו להגשת הבקשה להמרת הדת, ובתנאי שבית המשפט שוכנע כי ההמרה דרושה לשם אימוצו של הקטין בידי אותו אדם לפי חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981.
- (ד) המרת דתו של קטין בניגוד להוראות סעיף זה - אין לה תוקף משפטי.

פרק שני: הורים וילדיהם הקטינים

14. ההורים הם האפוטרופסים הטבעיים של ילדיהם הקטינים.
15. אפוטרופסות ההורים כוללת את החובה והזכות לדאוג לצרכי הקטין, לרבות חינוכו, לימודיו, הכשרתו לעבודה ולמשלח-יד ועבודתו, וכן שמירת נכסיו, ניהולם ופיתוחם; וצמודה לה הרשות להחזיק בקטין ולקבוע את מקום-מגוריו, והסמכות לייצגו.

1. בתיקון התשנ"ו ניתנה הוראה לתקן את סעיף 13(א)(ג). הכוונה, כנראה, לסעיף זה.

16. הקטין חייב תוך כיבוד אב ואם, לציית להוריו בכל ענין הנתון לאפוטרופסותם. **הזבת ציוד הקטין**
17. באפוטרופסותם לקטין חייבים ההורים לנהוג לטובת הקטין כדרך שהורים מסורים היו נוהגים בנסיבות הענין. **קנה מידה להזבת ההורים**
18. (א) בכל ענין הנתון לאפוטרופסותם חייבים שני ההורים לפעול תוך הסכמה; הסכמתו של אחד מהם לפעולתו של רעהו יכולה להינתן מראש או למפרע, בפירוש או מכללא, לענין מסויים או באופן כללי; וחזקה על הורה שהסכים לפעולת רעהו כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר. בענין שאינו סובל דיחוי רשאי כל אחד מההורים לפעול על דעת עצמו. **שיתוף בין ההורים (תיקונים: התש"ע, התשע"ב, התשע"ו)**
- (ב) (1) גוף המנוי הן בתוספת הראשונה לחוק זה והן בתוספת לחוק עדכון כתובת, התשס"ה-2005 (בסעיף זה – חוק עדכון כתובת), ומחויב על פי הוראות כל דין למסור מידע בכתב להורה בעניין ילדו הקטין, ישלח את המידע גם לכתובת הנוספת למשלוח דואר לקטין כאמור בחוק עדכון כתובת.
- (2) גוף המנוי בתוספת הראשונה לחוק זה ואינו מנוי בתוספת לחוק עדכון כתובת, המחויב על פי הוראות כל דין למסור מידע להורה בעניין ילדו הקטין, שקיבל מהורה של קטין הודעה בכתב על רצונו לקבל את המידע בנפרד מהמידע שנמסר להורה האחר, ימסור את המידע גם להורה המבקש.
- (ג) עם קבלת הודעה בכתב כאמור בסעיף קטן (ב)2 או קבלת בקשה לרישום כתובת נוספת כאמור בסעיף 2א לחוק עדכון כתובת (בסעיף זה – בקשה), ישלח גוף המנוי בתוספת הראשונה או פקיד הרישום כהגדרתו בחוק האמור, לפי העניין, הודעה על הבקשה למען הרשום של הקטין.
- (ד) לא יישלח ולא יימסר מידע בעניין קטין על ידי גוף המנוי בתוספת הראשונה או על ידי פקיד רישום כהגדרתו בחוק עדכון כתובת, אם הורה או גורם אחר המציא להם החלטה של בית משפט שלפיה נשללה או הוגבלה לעניין זה האפוטרופסות של ההורה שהגיש את הבקשה, או החלטה של בית משפט המונעת את מסירת המידע כאמור לאותו הורה.
- (ה) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הראשונה.
19. לא באו ההורים לידי הסכמה ביניהם בענין הנוגע לרכוש הקטין, רשאי כל אחד מהם לפנות לבית-המשפט והוא יכריע בדבר. לא באו ההורים לידי הסכמה ביניהם בענין אחר הנתון לאפוטרופסותם, רשאים הם יחד לפנות לבית-המשפט, ובית-המשפט, אם לא עלה בידו להביאם לידי הסכמה ואם ראה שיש מקום להכריע בדבר, יכריע הוא בעצמו או יטיל את ההכרעה על מי שימצא לנכון. **הכרעת בית המשפט**
20. ואלה הפעולות שבהן אין ההורים מוסמכים לייצג את הקטין בלי שבית-המשפט אישרן מראש: **פעולות טעונית אישור בית המשפט**
- (1) העברה, שעבוד, חלוקה או חיסול של יחידה משקית בחקלאות, בתעשייה, במלאכה או במסחר, או של דירה;
- (2) פעולה שתקפה תלוי ברישום בפנקס המתנהל על פי חוק;
- (3) נתינת מתנות, זולת מתנות ותרומות הניתנות לפי הנהוג בנסיבות הענין;
- (4) נתינת ערבות;
- (5) פעולה משפטית בין הקטין לבין הוריו או קרובי-הוריו, זולת קבלת מתנות הניתנות לקטין.
21. פעולה של הורים הטעונה אישור לפי סעיף 20(5) תהא בת-תוקף אף באין אישור אם נעשתה כלפי אדם שלא ידע ולא היה עליו לדעת שהיא טעונה אישור. **הגנת צד שלישי**

<p>22. ההורים לא ישאו באחריות לנזק שגרמו לקטין תוך מילוי תפקידי אפוטרופסותם, אלא אם פעלו שלא בתום-לב או לא נתכוונו לטובת הקטין; הם לא ישאו באחריות לנזק שגרמו לרכושו של הקטין תוך מילוי תפקידי אפוטרופסותם, אם פעלו בתום-לב ונתכוונו לטובת הקטין.</p>	<p>אחריות ההורים</p>
<p>23. קטין הסמוך על שולחן הוריו ויש לו הכנסות מעבודתו או מכל מקור אחר, הכנסותיו ישמשו, במידה נאותה לפי הנהוג בנסיבות דומות, לקיום משק-הבית המשפחתי ולסיפוק צרכי הקטין עצמו; אולם נכסיו של הקטין לא ישמשו למטרות אלה, אלא במידה שבית-המשפט אישר שההורים אינם יכולים לקיים את משק הבית המשפחתי ולספק צרכי הקטין.</p>	<p>הכנסות הקטין ונכסיו</p>
<p>24. היו הורי הקטין חיים בנפרד - בין שנישואיהם אויבו, הותרו או הופקעו, בין שעדיין קיימים ובין שלא נישאו - רשאים הם להסכים ביניהם על מי מהם תהיה האפוטרופסות לקטין, כולה או מקצתה, מי מהם יחזיק בקטין, ומה יהיו זכויות ההורה שלא יחזיק בקטין לבוא עמו במגע; הסכם כזה טעון אישור בית-המשפט, והוא יאשרו לאחר שנוכח כי ההסכם הוא לטובת הקטין, ומשאושר, דינו - לכל ענין זולת ערעור - כדין החלטת בית-המשפט.</p>	<p>הסכם בין הורים החיים בנפרד (תיקון התשס"ה)</p>
<p>25. לא באו ההורים לידי הסכם כאמור בסעיף 24, או שבאו לידי הסכם אך ההסכם לא בוצע, רשאי בית-המשפט לקבוע את העניינים האמורים בסעיף 24 כפי שייראה לו לטובת הקטין, ובלבד שילדים עד גיל 6 יהיו אצל אמם אם אין סיבות מיוחדות להורות אחרת.</p>	<p>קביעת בית המשפט באין הסכם בין ההורים</p>
<p>26. הורה שאינו מסוגל למלא חובותיו לפי פרק זה בנוגע לרכושו של ילדו הקטין, או מזניח חובות אלה, או שנסקפת ממנו סכנה לרכושו של הקטין, רשאי בית-המשפט להורות שיחולו עליו, בשינויים המחוייבים, ההוראות החלות על אפוטרופסות לפי הסעיפים 44, 50 עד 54, 58 ו-59, כולן או מקצתן.</p>	<p>הורה שאינו מסוגל למלא חובותיו</p>
<p>27. הורה של קטין שבית-משפט שלום נקט כלפיו בדרך האמורה בסעיף 3(3) או (4) לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ד-1960, רשאי בית-המשפט לשלול ממנו את אפוטרופסותו על הקטין או להגבילה. הוא הדין אם הוכח להנחת דעתו של בית המשפט כי נתמלאו התנאים שבהם היה בית משפט שלום נוקט כלפי ההורה בדרך האמורה.</p>	<p>שליחת האפוטרופסות או הגבלתה (תיקון התשמ"ג)</p>
<p>28. מת אחד ההורים, תהא האפוטרופסות על הקטין להורה השני; ואולם רשאי בית-המשפט, בנוסף על אותו הורה, למנות לקטין אפוטרופוס באופן כללי או לעניינים שיקבע בית-המשפט; והוא הדין אם אחד ההורים הוכרז פסול-דין, או שאינו מסוגל למלא חובותיו לפי פרק זה, או שבית המשפט קבע, בהחלטה מנומקת, כי ההורה נמנע, ללא סיבה סבירה, מלמלא את חובותיו האמורות, כולן או מקצתן, או שהאפוטרופסות לקטין נשללה ממנו על-ידי בית-המשפט, וכך אם אחד ההורים אינו ידוע, או שלא היה נשוי להורה השני ולא הכיר בקטין כבילדו.</p>	<p>אפוטרופוס בנוסף על הורה (תיקון התשמ"ג)</p>
<p>28א. מת הורה של קטין, רשאי בית-המשפט אם ראה שהדבר הוא לטובת הקטין, להחליט בבקשת הורי המת בעניין הקשר בינם ובין הקטין.</p>	<p>זכותם של הורים שכולים [תיקונים: התשל"ז, התשע"ב (מס' 2)]</p>
<p>28ב. (א) בית המשפט רשאי, אם ראה שהדבר הוא לטובת הקטין, להחליט בבקשת הורי בעניין הקשר בינם ובין הקטין. (ב) בקשה לפי סעיף זה ולפי סעיף 28א תוגש לבית המשפט בדרך של בקשה ליישוב סכסוך ותופנה ליחידת הסיוע שבבית המשפט; שר המשפטים יקבע הוראות בעניין דרך הגשת הבקשה והדיון בה.</p>	<p>בקשה בעניין קשר בין קטין ובין הורי הוריו [תיקון התשע"ב (מס' 2)]</p>

29. הוגבלה אפטרופסותו של אחד ההורים, רשאי בית-המשפט, בנוסף על ההורים, למנות לקטין אפטרופוס לעניינים שיקבע.

30. לא ימנה בית-המשפט אפטרופוס בנוסף על הורה, אלא אם ראה סיבה מיוחדת לכך לטובת הקטין ולאחר שניתנה הזדמנות להורה להשמיע טענותיו; מונה אפטרופוס כאמור, יחולו הוראות הסעיפים 45 ו-46, בשינויים המחוייבים.

31. מי שהיקנה לקטין נכס במתנה או בצוואה והיתנה שניהול הנכס יהיה בידי אחד מהורי הקטין בלבד או בידי אדם זולת הורי הקטין, תנאו קיים על אף האמור בפרק זה; צויין אדם זולת ההורים לנהל נכס כזה, יחולו עליו הוראות הפרק השלישי, כולל סעיף 64.

32. הוראות פרק זה אינן גורעות מחובת ההורים לתשלום מזונות לילדיהם הקטינים לפי הוראות חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), התשי"ט-1959.

(תיקון התשע"ו)

פרק שני 1: ייפוי כוח מתמשך

סימן א': הגדרות

הגדרות – פרק שני 1
(תיקון התשע"ו)

32א. בפרק זה –

"בעל כשירות" – מי שמסוגל להבין את המשמעות של מתן ייפוי כוח מתמשך, מטרותיו ותוצאותיו, ואם הוא אדם עם מוגבלות – בהינתן התאמות לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות; "הנחיות מקדימות למיופה כוח" – כמשמעותן בסימן ו'; "חוות דעת מומחה" – חוות דעת, תעודה או אישור מומחה שקבע השר לפי סעיף 83(ב); "חוק השליחות" – חוק השליחות, התשכ"ה-1965; "ייפוי כוח רפואי" – כמשמעותו בסעיף 32טו; "ממנה" – מי שממנה מיופה כוח לפי הוראות סימן ב'; "מסוגל להבין בדבר" – מי שמסוגל להבין בעניין מסוים ולקבל החלטות בקשר אליו; "עניינים אישיים" – לרבות עניינים הנוגעים לרווחתו האישית של אדם, לצרכיו היומיומיים, למקום מגוריו, לבריאותו, או לענייני הגופניים, הנפשיים או החברתיים, ולמעט עניין הנוגע לרכושו.

(תיקון התשע"ו)

סימן ב': מינוי מיופה כוח

מינוי מיופה כוח
(תיקון התשע"ו)

32ב. (א) אדם בגיר שהוא בעל כשירות רשאי, בייפוי כוח מתמשך שנתן לפי הוראות פרק זה (בפרק זה – ייפוי כוח מתמשך), למנות אדם אחר, אחד או יותר, שיהיה מוסמך לפעול בשמו בעניינים כאמור בסעיף קטן (ב) ולייצגו בקשר לעניינים אלה (בפרק זה – מיופה כוח), והכול כפי שיפרט הממנה בייפוי הכוח המתמשך ובהתאם להוראות לפי פרק זה.
(ב) ייפוי כוח מתמשך יכול שיהיה בענייני האישיים של הממנה, כולם או חלקם, או בענייני רכוש, כולם או חלקם, ורשאי הממנה למנות את אותו אדם למיופה כוח לעניינים אישיים ולמיופה כוח לענייני רכוש.

מי רשאי להתמנות למיופה
כוח
(תיקון התשע"ו)

32ג. (א) רשאי להתמנות למיופה כוח, יחיד שמתקיימים לגביו כל אלה:

- (1) מלאו לו 18 שנים;
- (2) לא מונה לו אפטרופוס ולא נכנס לתוקף ייפוי כוח מתמשך בעניינו, כל עוד המינוי כאמור בתוקף;

(3) לגבי מיופה כוח לענייני רכוש - בעת החתימה על ייפוי הכוח ובעת כניסתו לתוקף מתקיימים בו שני אלה:

(א) הוא לא הוכרז פושט רגל לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1980, ולא ניתן לו הפטר;

(ב) הוא אינו לקוח מוגבל חמור כמשמעותו בסעיף 3 לחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981;

(4) הוא אינו נותן לממנה טיפול רפואי כהגדרתו בחוק זכויות החולה, טיפול סוציאלי, סיעודי או שיקומי, תמורת תשלום, במישרין או בעקיפין;

(5) הוא אינו מספק לממנה מגורים תמורת תשלום, במישרין או בעקיפין, למעט אם הוא קרוב של הממנה;

(6) הוא אינו עורך הדין או בעל המקצוע שלפניו נערך ייפוי הכוח המתמשך, לפי סעיף 32 או 32טו.

(ב) לא יהיה אדם מיופה כוח לפי פרק זה, ולא יסכים להיות מיופה כוח, של יותר משלושה אנשים, אלא אם כן הוא קרובו של הממנה.

132. מינה אדם לפי סימן זה שני מיופי כוח או יותר שיפעלו במשותף, יחולו על מיופי הכוח הוראות סעיף 146(1) עד (4), בשינויים המחויבים, אם לא קבע הממנה אחרת בייפוי הכוח; התפנה מקומו של אחד ממיופי הכוח או שחדל לפעול, באופן זמני או לצמיתות, ימשיכו מיופי הכוח האחרים לפעול בהתאם לייפוי הכוח ולהוראות לפי פרק זה, כל עוד לא קבע הממנה אחרת בייפוי הכוח.

מיופי כוח במשותף
(תיקון התשע"ו)

132. הממנה רשאי לקבוע בייפוי הכוח מיופה כוח מחליף שיבוא במקומו של מיופה הכוח אם מינויו יפקע; פקע מינויו של מיופה הכוח, יהיה המחליף מיופה הכוח.

מיופה כוח מחליף
(תיקון התשע"ו)

סימן ג': סמכויות מיופה כוח

(תיקון התשע"ו)

132. (א) מיופה כוח מוסמך לקבל בשם הממנה כל החלטה בקשר לעניינים שבייפוי הכוח שאותה היה מוסמך הממנה לקבל ולבצע בשם הממנה כל פעולה בקשר לאותם עניינים שאותה היה הממנה רשאי לבצע, למעט פעולה שלפי מהותה או לפי דין יש לבצעה באופן אישי, וכן רשאי הוא לקבל מידע שהממנה רשאי לקבל בקשר לעניינים שבייפוי הכוח, והכול בכפוף להוראות שקבע הממנה בייפוי הכוח ולהוראות בית המשפט כאמור בסעיף 32כז.

סמכויות מיופה כוח
(תיקון התשע"ו)

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), מיופה כוח לא יהיה מוסמך לבצע בשם הממנה פעולות אלה:

(1) המרת דת;

(2) קבלת החלטות או ביצוע פעולות שהיה מוסמך הממנה לעשות בשמו של אדם אחר או מתוקף היותו הורה או אפוטרופוס;

(3) מתן הסכמה למסירת ילד לאימוץ;

(4) השתתפות בבחירות;

(5) כל פעולה או הבעת רצון שמטופל, מיופה כוחו או אפוטרופסו רשאים או מוסמכים לבצע או להביע, לפי חוק החולה הנוטה למות, התשס"ו-2005;

(6) עריכת צוואה, קביעת מוטבים לגבי סכומים שיש לשלם עקב מותו של אדם לפי סעיף 147 לחוק הירושה, התשכ"ה-1965;

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), מיופה כוח לא יהיה מוסמך לבצע בשם הממנה פעולה מהפעולות המנויות להלן, אלא אם כן הוסמך לכך במפורש בייפוי הכוח:

1. תחילת תוקפו של סעיף 32 לחוק - ביום 11.7.2017.

- (1) (א) מתן תרומות אלא למי שצוין במפורש בייפוי הכוח ובסכום שצוין בו, ובלבד שהסכום לא יעלה במצטבר על 100,000 שקלים חדשים.
- (ב) מתן מתנות אלא למי שצוין במפורש בייפוי הכוח ובערך שקבע הממנה, ובלבד שהסכום לא יעלה במצטבר על 100,000 שקלים חדשים, והכול למעט מתנות הנהוגות בנסיבות העניין.
- (ג) מתן הלוואות אלא למי שצוין במפורש בייפוי הכוח ובסכום שצוין בו, ובלבד שהסכום לא יעלה במצטבר על 100,000 שקלים חדשים.
- (ד) פעולה משפטית אחרת או כמה פעולות משפטיות הקשורות זו בזו, ובכלל זה כמה פעולות הקשורות בעסקה אחת, ששוויין הכולל עולה על 100,000 שקלים חדשים ואינו עולה על 500,000 שקלים חדשים.
- (ה) ביצוע פעולות במוצר פנסיוני, כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 (בחוק זה - מוצר פנסיוני), למעט -
- (1) הגשת בקשה לקבלת קצבה בהגיעו לגיל הפרישה לפי סעיף 3 לחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004;
- (2) משיכת כספים מקרן השתלמות שאינה בניגוד להוראות לפי סעיף 23 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005;
- (3) משיכת כספים מקופת גמל לתגמולים שקבע שר המשפטים בצו, בהתייעצות עם שר האוצר, שאינה בניגוד להוראות לפי סעיף 23 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005;
- (2) (א) מתן הסכמה לבדיקה פסיכיאטרית, לטיפול פסיכיאטרי או לאשפוז, והכול בבית חולים כהגדרתו בחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991, או לשחרור מאשפוז כאמור, בתנאים שקבע הממנה.
- (ב) הסכמת מיופה כוח לפי פסקה זו לא תהיה תקפה אם במועד שבו התבקשה ההסכמה מתנגד הממנה לבדיקה, לטיפול או לאשפוז, אלא אם כן ייפוי הכוח המתמשך לעניין זה נחתם גם בפני פסיכיאטר, והממנה הסמיך במפורש את מיופה הכוח לתת הסכמה למרות התנגדותו.
- (ג) לא ייחתם ייפוי כוח מתמשך לפי פסקת משנה (ב), אלא לאחר שפסיכיאטר כאמור הסביר לממנה את משמעות ההסכמה כאמור ואת תוצאותיה ונוכח לדעת כי הממנה הבין את הדברים וכי ייפוי הכוח ניתן בהסכמה חופשית ומרצון, בלא שהופעלו על הממנה לחץ או השפעה בלתי הוגנת ובלא ניצול מצוקתו או חולשתו.
- (ד) הסכמת מיופה הכוח במקרה של התנגדות כאמור בפסקת משנה (ב) לא תהיה תקפה לאשפוז העולה על 48 שעות או אם באותה העת הממנה מסוגל לתת הסכמה מדעת.
- (ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), מיופה כוח לא יהיה מוסמך לבצע בשם הממנה פעולה משפטית מהפעולות המנויות להלן, אלא אם כן נתן לכך בית המשפט אישור מראש:
- (1) העברה, שעבוד, חלוקה או חיסול של יחידה משקית בחקלאות, בתעשייה, במלאכה או במסחר, או של דירה;
- (2) עסקה במקרקעין, למעט השכרה של נכס לתקופה שאינה עולה על חמש שנים שהוראות חוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972, לא חלות עליה;
- (3) המחאה או שעבוד של זכות לקבלת זכות במקרקעין;
- (4) השכרה שחוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972, חל עליה;
- (5) הסתלקות מחלק או ממנה בעיזבון או העברה או שעבוד של חלק או מנה בעיזבון;

(6) מתן תרומה בסכום העולה על הסכום שנקבע בייפוי הכוח או בסכום העולה במצטבר על 100,000 שקלים חדשים, לפי הנמוך, והכול ובלבד שניתנה לכך הסמכה מפורשת של הממנה;

(7) מתן מתנה שאינה נהוגה בנסיבות העניין; ואם ניתנה הסמכה מפורשת - מתנה כאמור בסכום העולה על הסכום שנקבע בייפוי הכוח או בסכום העולה במצטבר על 100,000 שקלים חדשים, לפי הנמוך;

(8) פעולה משפטית אחרת, ובכלל זה כמה פעולות הקשורות בעסקה אחת, ששווין עולה על 500,000 שקלים חדשים, או על 100,000 שקלים חדשים - אם לא ניתנה הסמכה מפורשת כאמור בסעיף קטן (ג);

(9) משיכת כספים מקופת גמל בניגוד להוראות לפי סעיף 23 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, כמשמעותם בסעיף 87(א)(2) לפקודת מס הכנסה, העברתם לאחר, שעבודם או עיקולם לפי סעיף 25 לחוק האמור; (10) מתן ערבות או מתן הלוואה; ואם ניתנה הסמכה מפורשת למתן הלוואה - בסכום העולה על הסכום שנקבע בייפוי הכוח או בסכום העולה על 100,000 שקלים חדשים, לפי הנמוך;

(11) התחייבות לביצוע פעולה מהפעולות המנויות בפסקאות (1) עד (10).

(ה) (1) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), הסמכויות הנתונות לאפוטרופוס לפי רשימת החיקוקים המנויה בתוספת השנייה יהיו נתונות גם למיופה כוח, בשינויים המחויבים ובכפוף לתנאים שייקבעו בתוספת האמורה, ובלבד שאותה סמכות נכללת בעניינים שנמסרו למיופה הכוח בייפוי הכוח המתמשך, ובכפוף להוראות שנקבעו בייפוי הכוח המתמשך.

(2) השר, לאחר התייעצות עם השר הממונה על ביצועו של חיקוק ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לשנות, בצו, את התוספת השנייה.

(ו) על אף האמור בסעיפים 5 ו-16 לחוק השליחות, מיופה כוח יהיה מוסמך למנות שלוח לצורך ייצוגו של הממנה בהליכים משפטיים, ובכל הנוגע לענייני רכוש - הוא יהיה מוסמך למנות שלוח לביצוע סמכויות מבין הסמכויות שהוענקו לו בייפוי הכוח, והכול בכפוף להוראות שקבע הממנה בייפוי הכוח ולהוראות בית המשפט כאמור בסעיפים 32 ו-33כח, ואולם מיופה כוח לא יהיה מוסמך למנות מיופה כוח אחר לפי הוראות פרק זה.

(ז) הוראות סעיף 48 יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין פעולה משפטית בין הממנה לבין מיופה הכוח, בן זוגו או קרוביו של מיופה הכוח ולעניין פעולה משפטית בין שני ממנים שמינו מיופה כוח אחד; ואולם -

(1) אם הסמיכו שני הממנים במפורש בייפוי הכוח את מיופה הכוח לייצגם בפעולה משפטית ביניהם מוסמך מיופה הכוח לייצגם אף בלא אישור כאמור באותו סעיף;

(2) מיופה הכוח מוסמך לייצג את הממנה לעניין פעולה ביניהם, בלא אישור כאמור באותו סעיף, אם מיופה הכוח הוא קרוב של הממנה ומנהל עמו משק בית משותף והממנה הסמיך אותו במפורש לעניין פעולה הקשורה בניהול השותף של משק הבית המשותף.

32. (א) מיופה כוח חייב לפעול בשקידה, במיומנות, במסירות ובלא התרשלות ולנהוג בתום לב לשמירת ענייניו של הממנה ולא לטובת ענייניו שלו.

חייבי מיופה הכוח
(תיקון התשע"ו)

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף 32, בעל מקצוע שהתמנה כמיופה כוח כדי שיפעיל את כישוריו המקצועיים יפעל במסירות ובמקצועיות כפי שבעל מקצוע היה מפעיל כלפי לקוחו.

(ג) הוראות סעיף 57 יחולו לעניין מיופה כוח, בשינויים המחויבים.

32. (א) במילוי תפקידו והפעלת סמכויותיו יפעל מיופה כוח בהתאם לעקרונות אלה:

דרכי פעולתו של מיופה
כוח
(תיקון התשע"ו)

- (1) שמירה על כבודו של הממנה, בדרך שתגביל את זכויותיו וחירותו במידה הפחותה ביותר;
- (2) שמירה, ככל האפשר, על פרטיות הממנה;
- (3) בדרך שתאפשר לממנה לממש את יכולותיו ולשמור על מרב עצמאותו האפשרית, בהתאם ליכולותיו.
- (ב) עם כניסתו לתוקף של ייפוי הכוח, יסביר מיופה הכוח לממנה מהם תפקידיו וסמכויותיו כמיופה כוח, בלשון פשוטה ובהתאם ליכולת הבנתו של הממנה, ואם הוא אדם עם מוגבלות - תוך שימוש באמצעי עזר שברשותו או בכל דרך אפשרית הסבירה בנסיבות העניין.
- (ג) מיופה הכוח ימסור לממנה מידע שיש בידו בנוגע לענייניו האישיים והרכושיים של הממנה ומידע הנוגע לטיפולו של מיופה הכוח בענייני הממנה, בלשון המובנת לו ובהתאם ליכולת הבנתו, ויסייע לו בנגישות למידע אחר הנוגע לענייניו או הדרוש לשם קבלת החלטות בעניינים הנוגעים לו.
- (ד) מיופה הכוח יסייע לממנה ויעודד אותו לקבל החלטות בעצמו בעניינים הנוגעים לו, ככל שהממנה מסוגל לכך.
- (ה) מיופה הכוח יפעל בדרך שתאפשר לממנה לשמור על ערכיו התרבותיים והדתיים וכן יסייע לו להשתתף בחיי הקהילה, לרבות בפעילויות חברתיות, תרבותיות, שיקומיות ותעסוקתיות.
- (ו) מיופה הכוח יפעל בדרך שתאפשר לממנה לשמור על קשרים עם בני משפחה וחברים.
- (ז) מיופה הכוח יתייעץ, לפי הצורך, עם גורמים מקצועיים, בני משפחה וחברים קרובים של הממנה ויעזר בהם לשם קידום ענייניו של הממנה.
- (ח) מיופה כוח, לרבות מיופה כוח שמונה לאדם שמצבו ויכולת הבנתו משתנים מזמן לזמן או מעניין לעניין, יפעל במילוי תפקידיו תוך התחשבות בשינויים במצבו או בהבנתו של הממנה, לרבות לעניין שמיעת דעתו, התייעצות עמו, התחשבות ברצונותיו ועידודו לקבל החלטות ולנהל את העניינים הנוגעים לו בעצמו בזמנים או בעניינים שבהם הוא מסוגל לכך.

דרכי קבלת החלטות
בענייניו של הממנה
(תיקון התשע"ו)

332. (א) מיופה הכוח ישמע את דעת הממנה, ישתפו בכל עניין והחלטה הנוגעים אליו, וייתיעץ עמו, אם ניתן לברר את דעתו; לשם כך ימסור מיופה הכוח לממנה את המידע הדרוש לו, לרבות מהות העניין נושא ההחלטה או הפעולה, החלופות האפשריות, היתרונות והחסרונות שבבחירת כל אחת מהן ואת המלצתו של מיופה הכוח, אם ישנה, והטעמים ביסודה; לעניין סעיף זה, "ניתן לברר את דעתו" ו"מסוגל להבין בדבר" - לרבות לאחר שניתן לו מידע בדרך האמורה בסעיף קטן (ז).

(ב) בקבלת החלטות בעניינים שבסמכותו יפעל מיופה כוח לפי המפורט להלן:

- (1) אם נתן הממנה הנחיות מקדימות באותו עניין - בהתאם להנחיות המקדימות, בכפוף להוראות סימן ו';
- (2) אם לא נתן הממנה הנחיות מקדימות - לפי רצונו של הממנה, אם ניתן לברר את דעתו ולאחר שניתן לו מידע כאמור בסעיף קטן (א);
- (3) אם לא ניתן לברר את דעתו של הממנה - בהתאם לרצון הממנה כפי שהובע בעת שהיה מסוגל להבין בדבר או כפי שניתן ללמוד מייפוי הכוח או מהתנהגותו בעבר וכן בהתחשב בהשקפת עולמו ואורח חייו של הממנה כפי שהיו בעבר;
- (4) אם לא ניתן לעמוד על רצונו של הממנה - יפעל מיופה הכוח בהתאם לטובת הממנה ותוך נקיטת דרכי הפעולה שבסעיף 332.
- (ג) על אף האמור בסעיף זה, לא יפעל מיופה הכוח בהתאם לרצונו של ממנה שלא נתן הנחיות מקדימות, אם הוא סבור כי הפעולה או ההחלטה יגרמו לממנה פגיעה של ממש; נתן אדם הנחיות מקדימות, יחולו הוראות סימן ו'.
- (ד) ממנה רשאי לקבוע בייפוי הכוח במפורש, לעניין מסוים או לכלל העניינים שבייפוי הכוח, כי הוא מבקש שמיופה כוח יעדיף את רצונו הקודם כפי שבא לידי ביטוי בהנחיות מקדימות או באופן אחר שקבע הממנה (בסעיף קטן זה - רצון קודם) על פני רצונו לאחר שחדל להיות

מסוגל להבין בדבר; קבע הממנה הוראה כאמור, יפעל מיופה הכוח בעניינים שנכללו בהוראה לפי רצונו הקודם של הממנה, לאחר שניסה בעצמו או באמצעות בני משפחה ואנשים אחרים להגיע עמו להסכמה בנוגע להחלטה או לפעולה לפני ההנחיה המקדימה שבה מדובר.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ד) -

(1) בעניין אישי מהותי לא יפעל מיופה הכוח בניגוד לרצונו של הממנה אם הוא מתנגד לכך בשעת המעשה או בסמוך לכך;

(2) בעניין רפואי מהותי לא יפעל מיופה הכוח בניגוד לרצונו של הממנה אם הוא מתנגד לכך בשעת המעשה או בסמוך לכך.

(ו) מיופה הכוח רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה למתן הוראות בהתאם להוראות סעיף 332, בנסיבות כאמור בסעיפים קטנים (ג) עד (ה).

(ז) מידע והסברים שעל מיופה כוח למסור לממנה לפי סעיף זה ולפי סעיף 32, יימסרו לממנה בלשון פשוטה בהתאם ליכולת הבנתו, ואם הוא אדם עם מוגבלות - תוך שימוש באמצעי עזר שברשותו או בכל דרך אפשרית הסבירה בנסיבות העניין; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות בדבר התאמות נגישות לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, הנדרשות ממי שנותן שירות ציבורי כמשמעותו באותו חוק.

332. היה הממנה אדם שאינו מסוגל להבין בעניין שלגביו ניתן ייפוי כוח, רשאי מיופה כוח לפעול לפיו רק אם היה ייפוי כוח מתמשך וניתנו לגביו אישור הפקדה של האפוטרופוס הכללי לפי סעיף 332 ואישור על קבלת הודעה על כניסתו לתוקף לפי סעיף 332, ובכפוף להוראות חוק זה.

תנאי לפעולה לפי ייפוי כוח
(תיקון התשע"ו)

332א. (א) על פעולה שהתבצעה בלא הרשאה של הממנה או בחריגה מייפוי הכוח המתמשך כלפי צד שלישי יחולו הוראות סעיף 6(ב) לחוק השליחות; בית המשפט רשאי לאשר את הפעולה בדיעבד אם הממנה הסכים לכך.

הגנת צד שלישי
(תיקון התשע"ו)

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), היה פגם במינויו של מיופה כוח, תהיה פעולה של מיופה כוח על פי ייפוי כוח מתמשך בת־תוקף ובלבד שנעשתה כלפי אדם שפעל בתום לב ובתמורה וניתנו לגבי ייפוי הכוח אישור הפקדה של האפוטרופוס הכללי לפי סעיף 332 ואישור על קבלת הודעה על כניסתו לתוקף לפי סעיף 332.

332ב. (א) מיופה כוח יהיה זכאי לקבל שכר בעבור ביצוע תפקידו מנכסי הממנה, אם קבע זאת הממנה בייפוי הכוח, בגובה השכר שנקבע בייפוי הכוח.

שכר מיופה כוח
והוצאותיו
(תיקון התשע"ו)

(ב) מיופה כוח רשאי לנכות מנכסי הממנה את ההוצאות הסבירות שהוציא לשם הפעלת סמכויותיו לפי ייפוי הכוח.

סימן ד': ייפוי כוח מתמשך

(תיקון התשע"ו)

332ג. (א) ייפוי כוח מתמשך יינתן בכתב לפי טופס שייקבע בתקנות.
(ב) בייפוי כוח מתמשך יפרט הממנה את העניינים שבהם מוסמך מיופה הכוח לפעול בשמו, ואם הוא מוסמך לבצע בשמו פעולה מהפעולות המנויות בסעיף 32(ג) - יפרט גם את אותן פעולות; כמו כן, הממנה רשאי לכלול בייפוי הכוח הנחיות מקדימות והוראות לעניין כניסתו לתוקף של ייפוי הכוח ולעניין פקיעתו.

אופן עריכת ייפוי כוח
מתמשך
(תיקון התשע"ו)

(ג) בייפוי כוח מתמשך לעניינים אישיים יציין הממנה במפורש אם מיופה הכוח מוסמך לפעול בשמו בעניינים בריאותיים, ואם כן - באילו עניינים, ורשאי הממנה למנות מיופה כוח שיוסמך לפעול בשמו רק בעניינים הנוגעים לבריאותו כאמור בסעיף 32ט; מינה אדם מיופה כוח לכלל ענייניו האישיים ולא סייג מהם במפורש את העניינים הבריאותיים, יחול ייפוי הכוח המתמשך גם על עניינים אלה.

(ד) הסבר ומידע כאמור בסעיפים 32ד(ג) ו-32ט(ג) יינתנו לממנה בלא נוכחותו של מיופה הכוח, בלשון פשוטה המובנת לו, ואם הוא אדם עם מוגבלות - תוך מתן התאמות נגישות אם נדרשות לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות.

(ה) הממנה יאשר בחתימתו על ייפוי הכוח כי הוא מבין את משמעות מתן ייפוי הכוח, מטרותיו ותוצאותיו וכי ייפוי הכוח ניתן בהסכמה חופשית ומרצון, בלא שהופעלו עליו לחץ או השפעה בלתי הוגנת ובלא ניצול מצוקתו או חולשתו.

(ו) הממנה רשאי לצרף לייפוי כוח מתמשך חוות דעת מומחה המעידה על היותו בעל כשירות בעת עריכת ייפוי הכוח.

(ז) בייפוי כוח מתמשך רשאי הממנה לקבוע אדם אחד או יותר שיהיה על מיופה הכוח ליידעם בדבר כוונתו להודיע לאפטרופוס הכללי על כניסתו לתוקף של ייפוי הכוח; הממנה רשאי לקבוע אדם נוסף שאותו יידע מיופה הכוח, אם לא יהיה ניתן למסור את ההודעה לאדם שבחר.

(ח) בייפוי כוח מתמשך יציין הממנה גורם שמיופה הכוח ידווח לו על החלטות ופעולות כאמור בסעיף 32ז.

(ט) על אף האמור בכל דין, ייפוי כוח שנערך לפי חוק זה אינו טעון אישור אחר.

(י) תקנות לפי סעיף זה וסעיפים 32ד ו-32ט, למעט תקנות בנושא ההכשרה לפי סעיף 32ד(א), טעונות אישור של ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

התייחסו על ייפוי כוח
מתמשך
(תיקון התשע"ז)

32ד. (א) ייפוי כוח מתמשך ייחתם בידי הממנה לפני עורך דין שעבר הכשרה לעניין עריכת ייפוי כוח מתמשך, כפי שתיקבע בתקנות, ואין לו עניין אישי בייפוי הכוח.

(ב) התעורר ספק אצל עורך הדין בדבר היותו של אדם בעל כשירות, לרבות עקב מוגבלות המשליכה על מסוגלותו להבין את טיבו של ייפוי הכוח, משמעותו, מטרותיו ותוצאותיו, יפנה אותו עורך הדין למומחה, כפי שיקבע לעניין זה השר בהסכמת שר הבריאות ושר הרווחה והשירותים החברתיים, כדי שיחווה את דעתו בדבר היותו של הממנה בעל כשירות.

(ג) עורך הדין שלפניו נחתם ייפוי הכוח יביא לידיעת הממנה ויסביר לו בלשון פשוטה המובנת לו את המפורט להלן:

- (1) המשמעות המשפטיות של ייפוי כוח מתמשך;
- (2) החלופות הקיימות בדין לייפוי כוח מתמשך, לרבות אפטרופסות ומתן הנחיות מקדימות לשם מינוי אפטרופוס כאמור בסעיף 35א;
- (3) עניינים שניתן לכלול בייפוי כוח מתמשך, ובכלל זה הוראות לעניין מועד כניסתו לתוקף, הנחיות מקדימות, הגבלה לסוגי עניינים והוראות בעניין יידוע;
- (4) מצבים שבהם לא תידרש הסמכה מפורשת, עניינים שבהם נדרשת הסמכה מפורשת לפי חוק זה כאמור בסעיף 32ג, ועניינים שבהם נדרש אישור בית המשפט כאמור בסעיף 32ד);
- (5) האפשרויות העומדות לפניו לבקש ליידע אדם נוסף בעת כניסת ייפוי הכוח לתוקף ולבחור למי ובאיזה אופן ידווח מיופה הכוח על פעולותיו לאדם אחר או לאפטרופוס הכללי, כאמור בסעיף 32ז;
- (6) האפשרות לבטל את ייפוי הכוח או לקבוע שהוא יעמוד בתוקפו גם אם יבקש לבטלו כשלא יהיה בעל כשירות כאמור בסעיף 32ג.

(ד) לייפוי כוח מתמשך תצורף הסכמתו של מיופה הכוח לשמש מיופה כוח, שנחתמה בפני עורך דין לאחר שהסביר לו את משמעות ייפוי הכוח, ואישורו כי קרא והבין את משמעותו, אחריותו וסמכויותיו לפיו וכי הוא עומד בתנאי הכשירות לשמש מיופה כוח לפי פרק זה.

(ה) עורך הדין שבפניו נחתם ייפוי הכוח, יאשר על גבי הטופס כי הממנה חתם בפניו על ייפוי הכוח במועד הנקוב בו לאחר שהביא לידיעתו את הפרטים המפורטים בסעיף קטן (ג), וכי נוכח לדעת כי הממנה מבין את משמעות מתן ייפוי הכוח, מטרותיו ותוצאותיו והתרשם, לאחר שנתן על כך את דעתו, כי ייפוי הכוח ניתן בהסכמה חופשית ומרצון בלא שהופעלו על הממנה לחץ או השפעה בלתי הוגנת ובלא ניצול של מצוקתו או חולשתו.

ייפוי כוח רפואי
(תיקון התשע"ו)

10.32טו. (א) ייפוי כוח מתמשך המסמיך את מייפה הכוח לפעול בשמו של הממנה רק בעניינים הנוגעים לבריאותו (בחוק זה - ייפוי כוח רפואי), יכול שייחתם בפני בעל מקצוע או עורך דין על גבי טופס שיקבע השר בהסכמת שר הבריאות; לעניין סעיף זה, "בעל מקצוע" - כל אחד מאלה:

- (1) רופא מורשה כמשמעותו בסעיף 2 לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976;
- (2) עובד סוציאלי כהגדרתו בסעיף 2 לחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996;
- (3) פסיכולוג הרשום בפנקס הפסיכולוגים לפי חוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977;
- (4) אח או אחות מוסמכים.

(ב) ייפוי כוח רפואי מסמיך את מייפה הכוח גם בעניינים הנוגעים לבדיקה או לטיפול פסיכיאטרי בקהילה וכן לקבלת מידע בנוגע לבדיקה, טיפול או אשפוז בבית חולים פסיכיאטרי לפי חוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991, והכול אלא אם כן קבע הממנה אחרת.

(ג) בעל המקצוע שבפניו נחתם ייפוי כוח רפואי יאשר כי התרשם שהממנה הבין את המשמעות של מתן ייפוי כוח ואת האפשרות לכלול בו הנחיות מקדימות והתרשם כי ייפוי הכוח ניתן בהסכמה חופשית ומרצון.

(ד) לייפוי כוח רפואי תצורף הסכמתו של מייפה הכוח שנחתמה בפני בעל מקצוע או עורך דין, המאשר שמייפה הכוח קרא והבין את משמעותו, אחריותו וסמכויותיו לפיו.

10.32ז. (א) הממנה יציין בייפוי הכוח המתמשך אדם אחד או יותר, שיהיה על מייפה הכוח לדווח להם על החלטות או פעולות בנושאים המנויים בייפוי הכוח (בפרק זה - אדם מיודע), במועדים ובאופן שקבע הממנה, זולת אם קבע הממנה במפורש אחרת, והוא רשאי לקבוע כי מייפה הכוח ידווח על פעולותיו לאפוטרופוס הכללי.

דיווח לאדם מיודע או לאפוטרופוס הכללי על החלטות ופעולות של מייפה הכוח
(תיקון התשע"ו)

(ב) אדם מיודע לא יהיה קרוב של מייפה הכוח, אלא אם כן מייפה הכוח הוא קרוב הממנה.

(ג) הממנה רשאי לקבוע כי לאדם מיודע יועבר העתק מייפוי הכוח.

(ד) אדם מיודע רשאי לדרוש ממייפה הכוח מידע על החלטות שקיבל ופעולות שביצע בנושאים המנויים בייפוי הכוח; השר רשאי לקבוע בטופס סוגי החלטות או פעולות שיובאו לידיעת אדם מיודע אלא אם כן נקבע אחרת בייפוי הכוח.

(ה) ציין הממנה בייפוי הכוח המתמשך כי מייפה הכוח ידווח על פעולותיו לאפוטרופוס הכללי, יודיע על כך הממנה לאפוטרופוס הכללי עם הפקדת ייפוי הכוח, ויחולו על מייפה הכוח מיום כניסת ייפוי הכוח לתוקף הוראות סעיפים 51 ו-53, בשינויים המחויבים.

10.32ז. (א) ייפוי כוח מתמשך יופקד אצל האפוטרופוס הכללי; ההפקדה תהיה במסירת עותק מקורי של ייפוי הכוח בידי הממנה עצמו או בידי עורך הדין שבפניו הוא נחתם; הפקדת ייפוי הכוח היא תנאי מוקדם לכניסתו לתוקף.

הפקדת ייפוי כוח מתמשך
(תיקון התשע"ו)

(ב) ייפוי כוח רפואי שלא הופקד אצל האפוטרופוס הכללי כאמור בסעיף קטן (א) יהיה תקף לשנה; נכנס ייפוי הכוח לתוקף במהלך אותה שנה, ימשיך לעמוד בתוקפו, בכפוף להוראות חוק זה.

(ג) הופקדו כמה ייפוי כוח מתמשכים באותם עניינים, ייפוי הכוח האחרון באותו עניין הוא הקובע.

(ד) האפוטרופוס הכללי או מי שהוא הסמיכו לכך יאשר בכתב, על גבי העותק של ייפוי הכוח המתמשך שנמסר לו, כי ייפוי הכוח הופקד כאמור בסעיף קטן (א); אישור כאמור יהיה ראיה לכאורה לכך שהאדם הנקוב בייפוי הכוח כממנה נתן את ייפוי הכוח וכי ייפוי הכוח ניתן לכל המאוחר ביום ההפקדה.

(ה) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין הפקדת ייפוי כוח מתמשך לפי סעיף זה ושמירתו, וכן לקבוע אגרות בשל הפקדת ייפוי כוח מתמשך או בשל קבלת מידע עליו או העתק ממנו.

קבלת מידע על הפקדת
ייפוי כוח מתמשך
(תיקון התשע"ו)

32. ת.א) זכאים לקבל מידע על הפקדת ייפוי כוח מתמשך והעתק ממנו -

(1) הממנה;

(2) מיופה הכוח;

(3) היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו וכן עובד סוציאלי לעניין סדרי דין שמונה לפי חוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955, לשם מילוי תפקידם לעניין חוק זה.

(ב) ממועד כניסתו לתוקף של ייפוי כוח מתמשך, זכאים קרובי הממנה ואדם מיודע לקבל מידע על הפקדת ייפוי הכוח, על זהותם של מיופה הכוח ושל אדם מיודע ועל סוגי העניינים שלגביהם ניתן ייפוי הכוח, אלא אם כן הגביל הממנה בייפוי הכוח המתמשך את זכאותם כאמור והודיע על כך לאפוטרופוס הכללי בעת הפקדת ייפוי הכוח המתמשך.

(ג) השר, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע בעלי תפקידים וגופים נוספים על אלה המנויים בסעיף קטן (א)3) שיהיו זכאים לקבל מידע על הפקדת ייפוי כוח מתמשך או העתק ממנו.

(ד) השר רשאי לקבוע תנאים ונסיבות שבהן זכאי צד שלישי לקבל, אחרי כניסתו לתוקף של ייפוי כוח מתמשך, אישור מהאפוטרופוס הכללי כי ייפוי כוח מתמשך שהוצג לפניו הופקד אצל האפוטרופוס הכללי וכי האפוטרופוס הכללי קיבל הצהרה על כניסתו לתוקף.

כניסה לתוקף של ייפוי כוח
מתמשך
(תיקון התשע"ו)

32. ט.א) (1) ייפוי כוח מתמשך ייכנס לתוקפו במועד שבו חדל הממנה להיות מסוגל להבין בדבר, בעניין שלגביו ניתן ייפוי הכוח המתמשך, ובכלל זה לקבל החלטות בקשר אליו, ובלבד שמיופה הכוח מסר לאפוטרופוס הכללי הצהרה כי התקיימו התנאים לכניסת ייפוי הכוח לתוקף, כולו או חלקו, וכי קוימו חובות הידוע; היתה חוות דעת מומחה תנאי לכניסת ייפוי הכוח לתוקף, תצורף להצהרה חוות הדעת.

(2) קיבל האפוטרופוס הכללי הצהרה כאמור בפסקה (1), ימסור למיופה הכוח אישור כי ייפוי הכוח נכנס לתוקף, וישלח הודעה על כך לממנה ולאדם המיודע.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בייפוי כוח מתמשך בענייני רכוש רשאי הממנה לקבוע כי ייפוי הכוח ייכנס לתוקפו מיד לאחר שניתן או במועד מאוחר יותר, אף אם באותו מועד יהיה הממנה מסוגל להבין בדבר; ואולם עד למועד שבו חדל הממנה להיות מסוגל להבין בדבר יהיה דינו של ייפוי הכוח המתמשך כדין ייפוי כוח שניתן לפי חוק השליחות.

(ג) הממנה רשאי לקבוע בייפוי כוח מתמשך את הדרך שבה ייקבע כי הוא אינו מסוגל להבין בדבר, בין באמצעות חוות דעת מומחה ובין בדרך אחרת, ובלבד שלא ייקבע כי ייפוי הכוח ייכנס לתוקפו לפי החלטתו של מיופה הכוח בלבד, ורשאי הממנה לקבוע מבחנים שונים לכל עניין; לא קבע הממנה כאמור, יראו אותו כמי שאינו מסוגל להבין בדבר אם נקבע בחוות דעת מומחה שנמסרה למיופה הכוח כי הממנה אינו מסוגל להבין בדבר; מיופה הכוח יהיה מוסמך לתת הסכמה בשם הממנה לביצוע הבדיקה הדרושה לשם עריכת חוות הדעת האמורה.

(ד) מיופה הכוח יידע את הממנה ואת מי שקבע הממנה בייפוי הכוח על התקיימות התנאים לכניסתו לתוקף של ייפוי הכוח, לפני שיוודע לאפוטרופוס הכללי על כניסתו לתוקף של ייפוי הכוח, ואם התגורר הממנה אצל קרוב או במעון דרך קבע - יידע מיופה הכוח את הקרוב או את מנהל המעון שבו מתגורר הממנה, לפי העניין.

אישלילת כשרותו
המשפטית של הממנה
(תיקון התשע"ו)

32. כ. אין בכניסתו לתוקף של ייפוי כוח מתמשך, כשלעצמה, כדי לשלול את כשרותו המשפטית של אדם.

תקופת תוקפו של ייפוי
כוח מתמשך
(תיקון התשע"ו)

32. א. (א) הממנה רשאי לקבוע בייפוי כוח מתמשך הוראות לעניין פקיעת תוקפו של ייפוי הכוח, לרבות המועד לפקיעתו; לא קבע הממנה כאמור וייפוי הכוח נכנס לתוקפו כאמור בסעיף 32ט, יהיה ייפוי הכוח תקף עד לפקיעתו או לביטולו בהתאם להוראות סעיפים 32כב, 32כג או 32כט.

(ב) אחת לשלוש שנים מיום הפקדת ייפוי הכוח המתמשך וכל עוד הוא לא נכנס לתוקף לפי סעיף 32, ישלח האפוטרופוס הכללי הודעה לממנה על כך כדי לוודא שהממנה מעוניין שיפוי הכוח ימשיך לעמוד בתוקפו ועל זכותו לבטלו או לשנותו.
(ג) לא הודיע הממנה על רצונו לבטל את ייפוי הכוח או לשנותו, ימשיך ייפוי הכוח לעמוד בתוקפו.

32כב. ייפוי כוח מתמשך יפקע בהתקיים אחד מאלה, והודעה על כך תימסר לאפוטרופוס הכללי על ידי מיופה הכוח או מטעמו, ואם ייפוי הכוח טרם נכנס לתוקף - על ידי הממנה:

- (1) תנאי שהממנה קבע בייפוי הכוח המתמשך כי בהתקיימו יפקע תוקפו של ייפוי הכוח;
- (2) פטירת הממנה או מיופה הכוח;
- (3) חדלו להתקיים במיופה הכוח התנאים שבסעיף 32ג;
- (4) מיופה הכוח מונה בשל היותו בעל מקצוע כדי שיפעיל את כישוריו המקצועיים ורישיונו נשלל;
- (5) מיופה הכוח הודיע בכתב לממנה כי הוא אינו מעוניין לשמש מיופה כוח; לא היה הממנה בעל כשירות או מסוגל להבין בדבר באותו מועד, יודיע על כך מיופה הכוח גם לבן זוגו של הממנה או לקרוב אחר;
- (6) מיופה הכוח היה בן זוגו של הממנה וקשר הנישואין פקע לאחר מתן ייפוי הכוח המתמשך, אלא אם כן צוין במפורש אחרת בייפוי הכוח;
- (7) מיופה הכוח היה ידוע בציבור של הממנה וחדל לנהל עמו משק בית משותף מתוך כוונה לפרק את חיי המשפחה באופן קבוע; מיופה כוח כאמור יפסיק לפעול לפי ייפוי הכוח ויודיע על כך לממנה; ייפוי הכוח יפקע לפי פסקה זו מיום מסירת ההודעה לאפוטרופוס הכללי או לממנה, לפי המאוחר.

פקיעת תוקפו של ייפוי כוח מתמשך (תיקון התשע"ו)

32כג. (א) ממנה רשאי למסור למיופה הכוח הודעה בכתב על ביטול ייפוי כוח מתמשך שנתן; ביטול ייפוי הכוח המתמשך ייכנס לתוקפו במועד מסירת ההודעה כאמור.

(ב) הממנה ימסור לאפוטרופוס הכללי הודעה בכתב על ביטול ייפוי הכוח; ואולם אין באי-מסירת ההודעה לאפוטרופוס הכללי כדי לפגוע בתוקפו של הביטול אם מיופה הכוח קיבל הודעה על כך בהתאם להוראות סעיף קטן (א).

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), חזר בו הממנה מהודעת הביטול והביע את רצונו שמיופה הכוח ימשיך בתפקידו, רשאים מיופה הכוח או הממנה לפנות לבית המשפט בבקשה לחידוש תוקפו של ייפוי הכוח; קיבל בית המשפט את הבקשה, יקבע את המועד לחידוש ייפוי הכוח.

(ד) ממנה רשאי לקבוע במפורש בייפוי כוח מתמשך כי הוא יעמוד בתוקפו גם אם יודיע על רצונו לבטלו כשלא יהיה בעל כשירות; קבע ממנה כאמור ואולם ביקש לבטל את ייפוי הכוח המתמשך לאחר שהוא חדל להיות מסוגל להבין בדבר, ימשיך ייפוי הכוח לעמוד בתוקפו, ואולם הממנה או מיופה הכוח רשאים לפנות לבית המשפט בבקשה לבטלו; ראה בית המשפט כי התקיימו נסיבות המצדיקות את ביטול ייפוי הכוח, יבטלו ויחולו הוראות סעיף 32כב(ה) ו-ו).

ביטול ייפוי כוח מתמשך בידי הממנה (תיקון התשע"ו)

32כד. (א) בביטול ייפוי הכוח או בפקיעתו חייב מיופה הכוח - ובמותו חייבים יורשיו - למסור לממנה או למי שקבע בית המשפט את נכסי הממנה הנמצאים בידו, ואת המסמכים הנוגעים לנכסים אלה.

(ב) במקרה של פטירת הממנה, יהיה מיופה הכוח לענייני רכוש מוסמך, אלא אם כן הממנה קבע אחרת, וכל עוד אין גורם אחר שהוסמך כדין לטפל באותם עניינים ולמשך תקופה שלא תעלה על 90 ימים, אף בלא פנייה לבית המשפט לנקוט פעולות אלה:

סיום תפקידו של מיופה הכוח (תיקון התשע"ו)

- (1) לשלם מכספי הממנה תשלומים שוטפים בעבור שירותים שניתנו לו או הקשורים ברכושו בתקופת תוקפו של ייפוי הכוח;
(2) לשלם מכספי הממנה הוצאות סבירות לקבורה ובלות; הוצאות כאמור ישולמו לפי המקובל בנסיבות העניין או בהתאם להנחיות שנתן בעניין הממנה;
(3) לנהל נכס מושכר או עסק הדורש ניהול שוטף.

(ג) התעורר צורך בביצוע פעולות החורגות מהאמור בסעיף קטן (ב) לשם שמירת טובת הממנה או רכושו, ובנסיבות מיוחדות לשם מניעת נזק לעיזבונו, בית המשפט רשאי להורות שמיופה הכוח לענייני רכוש יהיה חייב ומוסמך לבצעו, והכול בהתאם להוראות שיקבע ולתקופה שיקבע.

תחולת חוק השליחות
(תיקון התשע"ו)

32כה. הוראות חוק השליחות יחולו, בשינויים המחויבים, על ייפוי כוח מתמשך, ככל שאין הוראה אחרת לפי פרק זה.

דינה של שליחות לפי ייפוי
כוח מתמשך
(תיקון התשע"ו)

32כו. על אף הוראות חוק השליחות והוראות כל דין, שליחות לפי ייפוי כוח מתמשך לא תסתיים רק משום שהממנה חדל להיות בעל כשירות.

(תיקון התשע"ו)

סימן ה': סמכויות בית משפט בקשר לייפוי כוח מתמשך

מתן הוראות ואישור
פעולות
(תיקון התשע"ו)

32כז. (א) בית המשפט רשאי, מיוזמתו או לבקשת מי מהמנויים בסעיף קטן (ב), לתת הוראות בכל עניין הנוגע להפעלת סמכויותיו של מיופה כוח וכן רשאי בית המשפט, לבקשת מיופה כוח, לאשר פעולה שעשה בעניין כאמור, ובלבד שהממנה לא נתן הנחיות מקדימות למיופה הכוח באותם עניינים; נתן הממנה הנחיות מקדימות למיופה הכוח בעניין מהעניינים כאמור, יחולו הוראות סעיף 32לא(ו).

(ב) בקשה למתן הוראות לפי סעיף קטן (א) רשאים להגיש הממנה, קרובו או ידיד קרוב שלו, מיופה כוח או היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.

(ג) בית המשפט ייתן הוראות כאמור בסעיף זה בהתאם להוראות סעיף 32ט.

הגבלת עניינים ומינוי
אפוטרופוס נוסף על מיופה
כוח
(תיקון התשע"ו)

32כח. (א) בית המשפט רשאי להגביל את העניינים בייפוי הכוח שלגביהם יוסמך מיופה כוח לפעול או לקבוע תנאים לפעולותיו, כתנאי להמשך פעילותו, אם ראה כי בהעדר הגבלות ותנאים כאמור תיגרם לממנה פגיעה של ממש או אם שוכנע כי מיופה הכוח אינו פועל בהתאם להוראות סעיף 32ט וכי הדבר מוצדק בנסיבות העניין; הגביל בית המשפט את העניינים שבהם מוסמך מיופה כוח לפעול, רשאי למנות את מיופה הכוח המחליף שקבע הממנה; לא קבע הממנה כאמור, רשאי בית המשפט למנות אפוטרופוס לממנה בעניינים האחרים שבייפוי הכוח בהתאם לסמכותו לפי סעיף 68.

(ב) בית המשפט רשאי למנות לאדם אפוטרופוס נוסף על מיופה כוח בהתקיים התנאים שבסעיף 33א, בעניינים שנכללו בייפוי הכוח, אם ראה כי בהעדר מינוי כאמור תיגרם לממנה פגיעה של ממש; מינה בית המשפט אפוטרופוס נוסף על מיופה הכוח לפי סעיף קטן זה, יחולו לעניין פעולותיהם של מיופה הכוח ושל האפוטרופוס באותם עניינים הוראות סעיף 46.

(ג) (1) ציין אדם שהוא אפוטרופוס של קרובו, לרבות אפוטרופוס למעשה כמשמעותו בסעיף 67, בצוואתו שקוימה כדין את שמו של מי שהוא מבקש כי ימונה לקרובו כאפוטרופוס לעניין רכוש שהוא מוריש, ימנה בית המשפט את מי ששמו צוין בצוואה כאפוטרופוס לעניין אותו רכוש, ובלבד שמצא כי התקיימו התנאים למינוי אפוטרופוס לפי סעיפים 33 ו-33א, ויורה לו לפעול בהתאם להנחיות שנקבעו בצוואה, אם נקבעו, והכול זולת אם ראה בית המשפט כי לשם שמירת זכויותיו והאינטרסים של האדם יש לסטות מהוראות הצוואה.

(2) מינה בית המשפט אפוטרופוס כאמור בפסקה (1) נוסף על מיופה הכוח, יפעלו האפוטרופוס ומיופה הכוח ככל הניתן בשיתוף פעולה, ואם קבע בית המשפט כי האפוטרופסות תחול לעניין הרכוש האמור במשותף עם מיופה הכוח - יחולו הוראות סעיף 46.

(3) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות חוק הירושה, התשכ"ה-1965.

32כט. (א) בית המשפט רשאי לבטל ייפוי כוח מתמשך או מינוי על פיו, בהתקיים אחד מאלה:

- (1) מיופה הכוח לא מפעיל את הסמכויות שבייפוי הכוח כראוי וכתוצאה מכך נגרמת לממנה פגיעה של ממש או שהוא אינו פועל לפי רצונו של הממנה כאמור בסעיף 32ט;
- (2) ייפוי הכוח ניתן כתוצאה ממרמה, מניצול או מהפעלת לחץ או השפעה בלתי הוגנת על הממנה או שהוא ניתן בעת שהממנה לא היה בעל כשירות;
- (3) בית המשפט ראה כי לשם שמירת ענייניו של הממנה אין די בייפוי הכוח ויש למנות לו אפוטרופוס שידאג לענייניו, כולם או חלקם.

(ב) בקשה לביטול ייפוי כוח מתמשך בידי בית המשפט לפי סעיף זה וכן בקשה להגבלת ייפוי כוח מתמשך או למינוי אפוטרופוס נוסף על מיופה כוח לפי סעיף 32כח, רשאים להגיש היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, הממנה, קרובו או ידיד קרוב שלו, ורשאי בית המשפט לבטל ייפוי כוח מתמשך לפי סעיף זה גם ביוזמתו.

(ג) לא יבטל בית המשפט ייפוי כוח מתמשך אלא אם כן ראה כי לא ניתן להגיע לתוצאה שלשמה נועד הביטול בדרך של הגבלת ייפוי הכוח, קביעת תנאים בו, מינוי אפוטרופוס נוסף על מיופה הכוח בכפוף להוראות סעיף 33א, או בכל דרך אחרת שבסמכותו המגבילה פחות את ההתערבות בייפוי הכוח.

(ד) מונו כמה מיופי כוח בייפוי כוח אחד, רשאי בית המשפט לבטל את המינוי על פי ייפוי הכוח לגבי כולם או חלקם.

(ה) התקיימו התנאים לביטול ייפוי כוח מתמשך או מינוי על פיו לפי סעיף זה, רשאי בית המשפט למנות אפוטרופוס לממנה בהתקיים התנאים המנויים בסעיף 33א ובהתאם להוראות פרק רביעי; ביטל בית המשפט ייפוי כוח לפי סעיף קטן (א)31, ייתן עדיפות למינויו של מיופה הכוח כאפוטרופוס, ככל שהוא מתאים לכך.

(ו) נתן הממנה הנחיות מקדימות למיופה כוח, בייפוי כוח מתמשך שבוטל, ומינה בית המשפט אפוטרופוס באותם עניינים, יקבע בית המשפט את האמור בהנחיות המקדימות כהנחיות לפעולתו של האפוטרופוס שמינה, אלא אם כן ראה שלשם מניעת פגיעה של ממש בממנה נדרש לסטות מהן.

32ל. בטרם יחליט בית המשפט על הגבלת העניינים או קביעת תנאים שבהם מוסמך מיופה כוח לפעול או על מינוי אפוטרופוס נוסף על מיופה כוח, לפי סעיף 32כח או על ביטול ייפוי כוח ומינוי אפוטרופוס במקומו של מיופה כוח, לפי סעיף 32כט, ישמע בית המשפט את הממנה, אלא אם כן קבע מטעמים שיירשמו שלא ניתן לברר את דעתו בעניין.

סימן ו': הנחיות מקדימות למיופה כוח

32לא. (א) ממנה רשאי לתת בייפוי כוח מתמשך הנחיות מקדימות למיופה הכוח, שבהן יפרט את רצונו לגבי החלטות עתידיות שיתקבלו בשמו או פעולות שיינקטו בשמו על ידי מיופה הכוח בעניינים הנכללים בייפוי הכוח.

(ב) התעורר צורך לקבל החלטה או לבצע פעולה בשם הממנה, שבקשר אליה נתן הנחיה מקדימה, יפעל מיופה הכוח בהתאם להנחיה המקדימה; הנחיה מקדימה הניתנת לפירושים תפורש לפי אומדן דעתו של הממנה כפי שהוא משתמע מתוך ההנחיה המקדימה ומנסיבות העניין;

ביטול ייפוי כוח מתמשך
בידי בית המשפט
(תיקון התשע"ו)

שמיעת הממנה
(תיקון התשע"ו)

(תיקון התשע"ו)

מותן הנחיות מקדימות
למיופה כוח
(תיקון התשע"ו)

היתה הנחיה מקדימה בלתי אפשרית לקיום אך ניתן לקיימה בשינויים שאין בהם כדי לשנות את מהותה (בסעיף זה - קיום בקירוב), רשאי מיופה הכוח לקיימה בקירוב.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), מיופה הכוח יהיה פטור מלפעול בהתאם להנחיה מקדימה בהתקיים אחד מאלה:

(1) קבלת ההחלטה או ביצוע הפעולה הם בלתי אפשריים ולו בקיום בקירוב, או כרוכים בהוצאה כספית שאין בידי הממנה להוציאה בשים לב להיקף רכושו של הממנה ולצרכיו האישיים בהווה ואלה הצפויים בעתיד;

(2) קבלת ההחלטה או ביצוע הפעולה הם בלתי חוקיים או שהם עלולים לגרום פגיעה חמורה לממנה.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), מיופה הכוח לא יפעל בהתאם להנחיה מקדימה -

(1) אם הממנה מסוגל באותה שעה להבין את העניין שלגביו ניתנה ההנחיה ואת משמעות ההחלטה או הפעולה, ומביע רצון לסטות מההנחיה;

(2) בעניין אישי מהותי או בעניין רפואי מהותי, אם הממנה מתנגד בשעת מעשה לקיום ההנחיה, גם לאחר שמיופה הכוח ניסה להגיע עמו להסכמה.

(ה) הוסמך מיופה כוח לפעול בעניין מסוים שבו ניתנה הנחיה מקדימה, והתקיימו התנאים שבסעיף קטן (ג) או (ד) הפוטרים אותו מלפעול לפי ההנחיה המקדימה, יפעל באותו עניין בהתאם להוראות סעיף 32ט כאילו לא ניתנה הנחיה מקדימה בנושא זה.

(ו) מיופה כוח רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה למתן הוראות בקשר להנחיה מקדימה שיש קושי בביצועה או בבקשה לפעול לפי הנחיה מקדימה שהממנה מתנגד לביצועה, כדי שבית המשפט יקבע אם התקיימו לגביה הוראות סעיף קטן (ג) או (ד).

תוקפן של הנחיות
מקדימות
(תיקון התשע"ז)

32לג. הנחיות מקדימות יהיו תקפות כל עוד לא בוטלו בידי נותנן בהתאם להוראות סעיף 32כג, בשינויים המחויבים, אלא אם כן קבע בית המשפט כי נוכח הנסיבות האמורות בסעיף 32לג אין מקום לפעול בהתאם להן.

אייתחולה
(תיקון התשע"ז)

32לג. הוראות סימן זה לא יחולו על מתן הנחיות מקדימות למיופה כוח בקשר לטיפול רפואי בחולה הנוטה למות, כמשמעותן בחוק החולה הנוטה למות, התשס"ו-2005.

שמירת מידע וניהול
חשבוניות
(תיקון התשע"ז)

32לד. (א) מיופה כוח ישמור תיעוד לגבי החלטות מהותיות שקיבל בשם הממנה ולגבי פעולות שפעל בענייניו וכן ישמור את חוות דעת המומחה לעניין הכניסה לתוקף.
(ב) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין סעיף זה, ובכלל זה הוראות לעניין התקופות לשמירת התיעוד בהתאם לסוגי המסמכים שיקבע.
(ג) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין ניהול חשבוניות הממנה על ידי מיופה הכוח.

מנגנון בירור תלונות
(תיקון התשע"ז)

32לה.¹ (א) באפוטרופוס הכללי יוקם מנגנון לבירור תלונות בכל הנוגע לביצוע תפקידם של מיופי כוח הפועלים לפי יפויי כוח מתמשכים שנכנסו לתוקף (בחוק זה - מנגנון בירור תלונות).
(ב) האפוטרופוס הכללי ימנה ממונה על בירור תלונות כאמור בסעיף קטן (א) שיהיה אחראי לקבלת התלונות ולבירורן לפי פרק זה (בחוק זה - הממונה על התלונות); הממונה על התלונות יהיה עובד המדינה והודעה על מינויו תפורסם ברשומות.
(ג) רשאי להגיש תלונה למנגנון בירור התלונות הממנה או קרובו וכל אדם אחר הסבור כי מיופה הכוח פועל בניגוד להוראות לפי חוק זה או פוגע בזכויותיו או באינטרסים של הממנה.
(ד) מנגנון בירור התלונות יכלול התאמות נגישות בהתאם להוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות.
(ה) הממונה על התלונות לא יברר תלונה שהיא -

1. תחילת תוקפו של סעיף 32לה לחוק - ביום 11.7.2017.

- (1) תלונה בעניין התלוי ועומד בבית המשפט או שבית המשפט הכריע בו לגופו;
- (2) תלונה קנטרנית או טורדנית על פניה או עוסקת באוטי דברים;
- (3) תלונה בעניין שלגביו כבר הוגשה תלונה לממונה על התלונות או לגורם אחר המוסמך לבררה, והיא התבררה ונענתה לגופה ואין הצדקה בנסיבות העניין לשוב ולבדוק אותה.
- (ו) לשם בירור תלונה יהיו לממונה על התלונות הסמכויות הנתונות לנציב לתלונות הציבור לפי סעיף 41(ד) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב], ורשאי הוא להיעזר לשם כך במפקח שמונה לפי סעיף 67 שיהיו נתונות לו הסמכויות המפורטות באותו סעיף, בשינויים המחויבים.
- (ז) הממונה על התלונות רשאי להביא לפני גורם מוסמך את תוצאות בירור התלונה כדי שישקול לנקוט את האמצעים הנדרשים לדעתו לשמירת ענייניו של הממנה, והכול בהתאם להוראות שיקבע האפוטרופוס הכללי בנהלים; העלה בירור התלונה חשש שנעברה עבירה פלילית, יביא הממונה על התלונות את העניין לידיעת משטרת ישראל.
- (ח) תוצאות בירור התלונה יימסרו למתלונן ואם נמצאה תלונה מוצדקת במלואה או בחלקה, יעביר הממונה על התלונות את תוצאות בירור התלונה גם לאדם המיועד, ובלבד שהעניין נוגע לעניינים שלגביהם חלה חובת הדיווח כאמור בסעיף 32טז, והכול תוך שמירה על פרטיותם של הממנה ושל כל אדם אחר.

פרק שלישי: אפוטרופוס על פי מינוי

33. (א) בית-המשפט רשאי למנות אפוטרופוס -
- (1) לקטין ששני הוריו מתו או שהוכרזו פסולי-דין או שהאפוטרופסות לקטין נשללה מהם לפי סעיף 27 או הוגבלה לפי סעיף 29 או שהם אינם מסוגלים למלא כלפי הקטין את חובותיהם לפי הפרק השני או שהם נמנעים, ללא סיבה סבירה, מלמלא את חובותיהם האמורות, כולן או מקצתן;
- (2) לקטין - בנסיבות האמורות בסעיף 28 או בסעיף 29;
- (3) לפסולי-דין;
- (4) לאדם אחר שאינו יכול, דרך קבע או דרך ארעי, לדאוג לענייניו, כולם או מקצתם, ואין מי שמוסמך ומוכן לדאוג להם במקומו;
- (5) לאדם שאין עדיין אפשרות לזהותו;
- (6) לעובר.
- (ב) בקשה למינוי אפוטרופוס לאדם יכול שתוגש בידי בן זוגו או קרובו או בידי היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.
- 33א. (א) לא ימנה בית המשפט אפוטרופוס לאדם בגיר לפי סעיף 33(א)4, אלא אם כן ראה כי התקיימו כל אלה:
- (1) בלא מינוי עלולים להיפגע זכויות, אינטרסים או צרכים של האדם;
- (2) לא הופקד אצל האפוטרופוס הכללי ייפויי כוח מתמשך שערך האדם בעניינים שלגביהם מתבקש המינוי;
- (3) לא ניתן להשיג את המטרה שלשמה נדרש מינוי אפוטרופוס ולשמור על טובתו של האדם בדרך המגבילה פחות את זכויותיו, חירותו ועצמאותו, לאחר שבחן את החלופות בנסיבות העניין, (לרבות האפשרות למנות תומך בקבלת החלטות) לפי סעיף 67.

אימותי יתמנה אפוטרופוס
(תיקון התשמ"ג)

שיקול דעת בית המשפט
במינוי אפוטרופוס לבגור
(תיקון התשע"ו)

1. בסעיף 33א(א)3 - המילים המוקפות בסוגרים ייקראו כחלק מהסעיף ביום 11.4.2018 ואילך.

(ב) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), לא ימנה בית המשפט אפוטרופוס לאדם שאינו מסוגל לדאוג לענייניו אך מסוגל לקבל החלטות בקשר אליהם, אלא בנסיבות מיוחדות ולאחר שנוכח שאין מי שמוכן ומסוגל לסייע לו לדאוג לענייניו בלא מינוי כאפוטרופוס; מינה בית המשפט אפוטרופוס לאדם כאמור ייתן הוראות באשר לתפקידיו ולסמכויותיו של האפוטרופוס, בשים לב להוראות סעיפים קטנים (ה) ו-(ו), ובלבד שלא יוסמך האפוטרופוס לקבל החלטה בשמו של אדם בניגוד לרצונו.

(ג) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא ימנה בית המשפט אפוטרופוס לאדם בגיר לפי סעיף 33(א)4, שהפקיד ייפוי כוח מתמשך אצל האפוטרופוס הכללי כאמור בסעיף קטן (א)2, אלא אם כן מתקיימים התנאים למינוי אפוטרופוס נוסף על מיופה הכוח לפי סעיף 32(ב) או שייפוי הכוח או מינוי על פיו בוטלו לפי סעיף 32כט.
(2) מינה בית המשפט אפוטרופוס לאדם כאמור בפסקה (1) והפקיד אותו אדם הנחיות מקדימות אצל האפוטרופוס הכללי, יורה בית המשפט לאפוטרופוס שמינה לפעול בהתאם להן או לקיימן בקירוב להן כאמור בסעיף 32לא, אלא אם כן התקיים תנאי מהתנאים המנויים בסעיפים קטנים (ג) עד (ד) של הסעיף האמור.
(ד) בית המשפט הממנה אפוטרופוס לבגיר לפי סעיף 33(א)4 יפרט בהחלטתו עניין אחד או יותר שיימסרו לאפוטרופוס מבין העניינים האלה:

- (1) עניין מסוים או עניינים מסוימים שיקבע בית המשפט;
- (2) עניינים רפואיים;
- (3) עניינים אישיים;
- (4) ענייני רכוש.

(ה) בבוא בית המשפט לקבוע את העניינים שיימסרו לאפוטרופוס שמונה לפי סעיף זה יצמצם בית המשפט ככל האפשר את העניינים שיימסרו לאפוטרופוס אם ניתן להשיג את המטרה שלשמה מונה האפוטרופוס ולשמור על טובתו של האדם בלי לקבוע עניינים נוספים.

(ו) בבוא בית המשפט לקבוע את תקופת המינוי של אפוטרופוס שמונה לפי סעיף זה ישקול לצמצם את התקופה אם ניתן להשיג את המטרה שלשמה מונה האפוטרופוס בתקופה קצרה יותר.

(ז) בית המשפט רשאי לתת בצו המינוי הוראות בנוגע לפעולתו של אפוטרופוס ולקבוע תנאים והגבלות לגבי פעולתו כאמור.

(ח) בנימוקיו למינוי יתייחס בית המשפט לשיקולים ששקל במינוי האפוטרופוס לפי סעיף זה, לרבות לעניין תקופת המינוי.

33ב. מי שניתן לו ייפוי כוח שאינו ייפוי כוח מתמשך אשר היה בתוקף עד למועד שבו חדל הממנה להיות מסוגל להבין בדבר, רשאי לפנות לבית המשפט ולבקש להתמנות אפוטרופוס לאדם בעניין שלגביו ניתן ייפוי הכוח, ובית המשפט רשאי למנותו אם ראה כי יש צורך למנות אפוטרופוס לפי סעיף 33א באותם עניינים וכי טובת הממנה היא למנות את אותו מיופה כוח כאפוטרופוס לאותם עניינים, ובלבד שהממנה לא נתן באותו עניין ייפוי כוח מתמשך או הנחיות מקדימות כאמור בסעיף 32לא שבהן ביקש את מינויו של אדם אחר כאפוטרופוס.

בקשת מיופה כוח
להתמנות כאפוטרופוס
(תיקון התשע"ו)

מי יכול להיות אפוטרופוס
(תיקונים: התשס"ב,
התשע"ו)

34. (א) יכול להתמנות אפוטרופוס אחד מאלה:

- (1) יחיד;
- (2) תאגיד;
- (3) האפוטרופוס הכללי;
- (4) ועדת אפוטרופוסות לנפגעי השואה לגבי נפגעי השואה שהרכבה:
 - (1) נציג משרד הבריאות;
 - (2) נציג גוף המטפל בענייני נפגעי השואה.

מינה בית-המשפט תאגיד להיות אפוטרופוס, רשאי הוא לקבוע יחיד שיבצע את תפקידי האפוטרופוס מטעם התאגיד.

(ב) השר, בהתייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע תנאים הנדרשים לאישור של תאגידים ושל אפוטרופסים מקצועיים להתמנות אפוטרופסים, לרבות לעניין תנאי כשירותם והכשרה וכן לעניין מספר מרבי של אנשים שיש להם אותו אפוטרופוס; לעניין זה, "אפוטרופוס מקצועי" - מי שמונה אפוטרופוס לשלושה אנשים לפחות שאינם קרוביו.

35. (א) בית-המשפט ימנה לאפוטרופוס מי שנראה לו בנסיבות הענין מתאים ביותר לטובת האדם תוך התחשבות ברצונו.

(ב) במינוי אפוטרופוס לקטין לפי סעיף 33(א)(1) ייתן בית המשפט עדיפות לאדם מתאים שהוא בן משפחתו של הקטין, אלא אם כן מצא כי בנסיבות הענין יהיה זה לטובת הקטין למנות לו אפוטרופוס שאינו בן משפחתו; בסעיף קטן זה, "בן משפחה" - אח, אחות, הורה של הורה, אח או אחות של הורה, בן זוג או בת זוג של הורה.

עדיפות בבהירת
האפוטרופוס
(תיקונים: התשס"ד,
התשע"ו)

35A. (א) אדם בגיר שהוא בעל כשירות רשאי לתת הנחיות מקדימות לצורך מינוי אפוטרופוס (בסעיף זה - הנחיות מקדימות) שבהן יפרט את שמו של יחיד או תאגיד, אחד או יותר, שהוא מבקש כי ימונה לו כאפוטרופוס בהתקיים התנאים המנויים בסעיף 33א, וכן רשאי הוא לתת הנחיות מקדימות שבהן יפרט את רצונו לגבי החלטות עתידיות שיתקבלו בשמו או פעולות שיינקטו בשמו על ידי האפוטרופוס שימונה לו כאמור, בין שפירט את שמו של האדם שהוא מבקש כי ימונה לו כאפוטרופוס ובין אם לאו; לעניין זה, "בעל כשירות" - מי שמסוגל להבין את המשמעות של מתן הנחיות מקדימות לצורך מינוי אפוטרופוס, מטרותיהן ותוצאותיהן.

מתן הנחיות מקדימות
לצורך מינוי אפוטרופוס
(תיקון התשע"ו)

(ב) הנחיות מקדימות לפי סעיף זה ייערכו בכתב לפי טופס שייקבע בתקנות וייחתמו בפני עורך דין; טופס הנחיות מקדימות המתייחס גם לעניינים רפואיים ייקבע בהסכמת שר הבריאות.

(ג) הנחיות מקדימות לפי סעיף זה יופקדו אצל האפוטרופוס הכללי; ההפקדה תהיה במסירת עותק מקורי של ההנחיות בידי הממנה בעצמו או על ידי עורך הדין שבפניו הן נערכו; הפקדת ההנחיות המקדימות היא תנאי מוקדם לכניסתן לתוקף.

(ד) על אף האמור בסעיף 35, נתן אדם הנחיות מקדימות ומצא בית המשפט כי יש למנות לו אפוטרופוס לפי סעיף 33א, ימנה בית המשפט לאפוטרופוס את האדם ששמו צוין בהן כאפוטרופוס ויורה לו לפעול בהתאם להנחיות המקדימות, אלא אם כן התקיימו הנסיבות המפורטות בסעיף 32לא(ג) או (ד), או אם סבר בית המשפט כי מינוי האדם שצוין כאפוטרופוס או כי קיום ההנחיות המקדימות יפגעו פגיעה של ממש באדם. (ה) על הנחיות מקדימות לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 32ג, 32ד, 32ט, 32ז, 32ח, 32ט, 32א, 32ב(1) ו-32ג, 32לא, 32לב ו-32לג, בשינויים המחויבים.

(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 167.

36. לפני מינוי האפוטרופוס ישמע בית-המשפט את דעת האדם אם הוא מסוגל להבין בדבר וניתן לברר דעתו.

שמיעת האדם על ידי בית
המשפט
(תיקון התשע"ו)

37. לא יתמנה אפוטרופוס אלא מי שהביע לבית-המשפט את הסכמתו לכך.

הסכמת האפוטרופוס

38. אפוטרופוס של קטין חייב לדאוג לצרכי הקטין, לרבות חינוכו, לימודיו, הכשרתו לעבודה ולמשלח-יד ועבודתו, וכן חייב הוא בשמירת נכסי הקטין, ניהולם ופיתוחם; הוא רשאי להחזיק בקטין ולקבוע את מקום-מגוריו והוא מוסמך לייצגו; והכל אם לא הגביל בית-המשפט את תפקידי האפוטרופוס, והוא הדין, בשינויים המחויבים, באפוטרופוס של פסול-דין.

תפקידי האפוטרופוס לקטין
ולפסול-דין

39. (א) אפוטרופוס שאינו של קטין או של פסול-דין חייב לדאוג לעניינים שנמסרו לו על ידי בית-המשפט ולפעול לשמירת הזכויות, האינטרסים והצרכים של האדם ולקבל החלטות בקשר אליהם והכול בהתאם להוראות פרק שלישי 1.
- (ב) השר, בהתייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות בדבר האחריות והחובות של אפוטרופוס כאמור בסעיף קטן (א), שיחולו אם בית המשפט לא נתן בעת המינוי או לאחר מכן הוראה אחרת, ובדבר הכישורים של בעלי תפקידים בתאגיד המתמנה אפוטרופוס; הוראות כאמור יכול שייקבעו בהתאם לסוגי האפוטרופסות, ורשאי השר לקבוע הוראות לעניין אפוטרופסים שהם תאגידים, היקף פעילותם ובעלי תפקידים בהם, ועל אפוטרופסים מקצועיים כהגדרתם בסעיף 34.
40. אין במינוי אדם כאפוטרופוס כדי לחייבו במזונותיו של האדם שהוא אפוטרופוס.
41. (בוטל).
42. (בוטל).
43. (בוטל).
44. בית-המשפט רשאי, בכל עת, לבקשתו של האדם שמונה לו אפוטרופוס, האפוטרופוס או של היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו או של צד מעוניין ואף מיזמתו הוא, לתת לאפוטרופוס הוראות בכל ענין הנוגע למילוי תפקידיו; וכן רשאי בית-המשפט, לבקשת האפוטרופוס, לאשר פעולה שעשה.
45. בית-המשפט רשאי, אם ראה סיבה מיוחדת לכך, למנות לאדם יותר מאפוטרופוס אחד; משעשה כן, יחליט בית-המשפט אם להטיל את תפקידי האפוטרופסות על האפוטרופסים במשותף או לחלקם ביניהם.
46. הטיל בית-המשפט תפקידי אפוטרופסות על שני אפוטרופסים או יותר במשותף, יחולו ההוראות הבאות, זולת אם הורה בית-המשפט אחרת:
- (1) האפוטרופסים חייבים לפעול תוך הסכמה; בענין שדעותיהם חלוקות, יפעלו כפי שיחליט בית-המשפט;
 - (2) פעולה של אחד או של אחדים מן האפוטרופסים טעונה הסכמת האחרים או אישור בית-המשפט, מראש או למפרע;
 - (3) בענין שאינו סובל דיחוי רשאי כל אחד מהאפוטרופסים לפעול על דעת עצמו;
 - (4) האפוטרופסים אחראים לאדם יחד ולחוד;
 - (5) נתפנה מקומו של אחד מן האפוטרופסים או שחדל לפעול, זמנית או לצמיתות, חייבים האחרים להודיע על כך מיד לבית-המשפט, והם חייבים ומוסמכים להמשיך בתפקידיהם כל עוד לא קבע בית-המשפט אחרת.
47. (א) האפוטרופוס מוסמך לעשות כל הדרוש למילוי תפקידיו; בפעולות המנויות להלן אין הוא מוסמך לייצג את האדם שהוא אפוטרופוסו מבלי שבית-המשפט אישרן מראש:
- (1) העברה, שעבוד, חלוקה או חיסול של יחידה משקית בחקלאות, בתעשייה, במלאכה או במסחר, או של דירה;

- (2) עסקה במקרקעין, למעט השכרה של נכס לתקופה שאינה עולה על חמש שנים שהוראות חוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972, לא חלות עליה;
- (3) המחאה או שעבוד של זכות לקבלת זכות במקרקעין;
- (4) השכרה שהוראות חוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972, חלות עליה;
- (5) הסתלקות מחלק או ממנה בעיזבון, או העברה או שעבוד של חלק או מנה בעיזבון;
- (5א) מתן תרומה בסכום העולה על הסכום שנקבע בהנחיות המקדימות לפי סעיף 35א (בסעיף זה - הנחיות מקדימות) או בסכום העולה במצטבר על 100,000 שקלים חדשים, לפי הנמוך, והכול ובלבד שניתנה הסמכה מפורשת בהנחיות המקדימות;
- (5ב) מתן מתנה שאינה נהוגה בנסיבות העניין, ואם ניתנה הסמכה מפורשת בהנחיות מקדימות - בסכום העולה על הסכום שנקבע בהנחיות המקדימות או בסכום העולה במצטבר על 100,000 שקלים חדשים, לפי הנמוך;
- (5ג) פעולה משפטית אחרת, ובכלל זה כמה פעולות הקשורות בעסקה אחת, ששוויין עולה על 100,000 שקלים חדשים, אלא אם כן ניתנה הסמכה מפורשת בהנחיות מקדימות; ניתנה הסמכה מפורשת כאמור, תובא לאישור בית המשפט פעולה משפטית כאמור ששווייה עולה על 500,000 שקלים חדשים;
- (5ד) משיכת כספים מקופת גמל בניגוד להוראות לפי סעיף 23 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, כמשמעותם בסעיף 87(א)(2) לפקודת מס הכנסה, העברתם לאחר, שעבודם או עיקולם לפי סעיף 25 לחוק האמור;
- (5ה) מתן ערבות או מתן הלוואה; ואם ניתנה הסמכה מפורשת למתן הלוואה - בסכום העולה על הסכום שנקבע בהנחיות המקדימות או בסכום העולה על 100,000 שקלים חדשים, לפי הנמוך;
- (15) התחייבות לביצוע פעולה מהפעולות המנויות בפסקאות (1) עד (5ה);
- (6) פעולה אחרת שבית-המשפט קבע, בצו-המינוי או לאחר מכן, כטעונה אישור כאמור.

(ב) היתה דחיפות בביצוע פעולה לשם שמירת ענייניו של אדם, רשאי האפוטרופוס, במקרים מיוחדים, לבקש מבית המשפט אישור בדיעבד.

1.48 בפעולה משפטית בין האדם לבין האפוטרופוס שמונה לו או קרוביו של האפוטרופוס, זולת מתנות הניתנות לאותו אדם, ובפעולה משפטית בין שניים שמונה להם אותו אפוטרופוס, אין האפוטרופוס מוסמך לייצג אדם שהוא מונה כאפוטרופוס מבלי שבית-המשפט או אפוטרופוס אחר שנתמנה למטרה זו אישרן מראש.

פעולות שיש בהן ניגוד אינטרסים (תיקון התשע"ו)

4.9 פעולה של אפוטרופוס הטעונה הסכמה או אישור לפי סעיף 46(2) וסעיף 47(6) תהא בת-תוקף אף באין הסכמה או אישור כזה אם נעשתה כלפי אדם שלא ידע ולא היה עליו לדעת שהיא טעונה הסכמה או אישור.

הגנת צד שלישי

5.0 כספי האדם שמונה לו אפוטרופוס, במידה שאינם דרושים לצרכיו השוטפים, חייב האפוטרופוס להחזיקם או להשקיעם כדרוש לשם שמירת הקרן והבטחת פירות באחד הדרכים שקבע לכך שר המשפטים בתקנות או בדרך שהורה בית-המשפט.

השקעות (תיקון התשע"ו)

5.1 האפוטרופוס חייב להגיש לאפוטרופוס הכללי, תוך שלושים ימים מיום מינויו, פרטה של נכסי האדם שהוא אפוטרופוסו, כולל חובותיו, זולת אם פטר אותו האפוטרופוס הכללי בהתאם לנהלים שקבע מחובה זו או קבע מועד אחר להגשת הפרטה.

פרטה (תיקונים: התשמ"ה, התשע"ו)

1. עפ"י הוראת תיקון התשע"ו הוחלף סעיף 48 במלואו, אך יתכן וכוונת המחוקק היתה להשאיר את הסיפא לנוסח הקודם המופיעה כאן החל במילים: "מבלי שבית המשפט או אפוטרופוס...".

52. בית-המשפט רשאי להורות -
(1) שהאפוטרופוס יגיש לאפוטרופוס הכללי, במועד שקבע, שומת שוויים של נכסי האדם שהוא אפוטרופוסו, ערוכה לתאריך שקבע בית-המשפט;
(2) שהשומה האמורה תיערך על-ידי שמאי או על-ידי אדם אחר כפי שקבע בית-המשפט.
53. האפוטרופוס חייב, בכל עניני האפוטרופסות, לנהל חשבונות, להגיש לאפוטרופוס הכללי דין-וחשבון כפי שיורה, אך לפחות אחת לשנה ובגמר תפקידו או בפקיעת האפוטרופסות, ולהמציא לאפוטרופוס הכללי ידיעות מלאות לפי דרישתו זולת אם פטר אותו האפוטרופוס הכללי, בהתאם לנהלים שקבע, מחובת הגשת דין וחשבון או קבע מועד אחר להגשתו. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר החשבונות שעל האפוטרופסים לנהל.
54. שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות בדבר אופן הגשת הפרטה והדו"חות ובדבר אופן בדיקתם, לרבות הגשתם באופן מקוון לעניין תאגידים ואפוטרופסים מקצועיים כהגדרתם בסעיף 34 בידי האפוטרופוס הכללי, ורשאי הוא לקבוע סוגי דו"חות שהאפוטרופוס הכללי פטור מבדיקתם, בתנאים שייקבעו.
55. ההוצאות הסבירות שהאפוטרופוס הוציא במילוי תפקידו חלות על האדם שהוא אפוטרופסו, ורשאי האפוטרופוס להחזירן לעצמו מנכסי אותו אדם.
56. (א) בית-המשפט רשאי לקבוע לאפוטרופוס שכר אם ראה טעם לכך בנסיבות הענין; שכר האפוטרופוס שנקבע על ידי בית-המשפט חל על האדם שמונה לו אפוטרופוס ורשאי האפוטרופוס לקבלו מנכסי אותו אדם.
(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע כללים בדבר השכר שבית-המשפט רשאי לקבוע לאפוטרופסים.
57. האפוטרופוס אחראי לנזק שגרם לאדם שהוא אפוטרופסו או לרכושו. בית-המשפט רשאי לפטרו מאחריותו, כולה או מקצתה, אם פעל בתום-לב ונתכוון לטובת אותו אדם. האפוטרופוס אינו נושא באחריות אם פעל בתום-לב לפי הוראות בית-המשפט או קיבל אישורו, אם מראש ואם למפרע.
58. בית-המשפט רשאי, לפני מינויו של אפוטרופוס או אחרי כן, לדרוש שהאפוטרופוס ישעבד נכסים או ימציא ערבות להבטחת מילוי תפקידיו וחובותיו, ורשאי בית-המשפט, בכל עת, לדרוש ערובה נוספת או לשחרר ערובה שניתנה, כולה או מקצתה.
59. ערובה לפי סעיף 58 תינתן לזכות האדם שמונה לו אפוטרופוס, והאפוטרופוס הכללי מוסמך לייצגו בכל הנוגע למימושה.
60. האפוטרופוס רשאי, על ידי הודעה בכתב לבית-המשפט, להתפטר מתפקידו; ההתפטרות אינה תופסת אלא אם בא עליה אישור בית-המשפט ומן היום שנקבע לכך באישור.
61. בית-המשפט רשאי לפטר אפוטרופוס אם לא מילא תפקידו כראוי או אם ראה בית-המשפט סיבה אחרת לפיטוריו.

62. אפוטרופסות על קטין פוקעת בהגיעו לבגרות; על פסול-דין - עם ביטול פסלותו על ידי בית-המשפט; על מי שאינו קטין או פסול-דין - אם קבע בית-המשפט שחדלו סיבות האפוטרופסות או שהושגה מטרתה; פקיעת אפוטרופסות כזאת היא מן היום שנקבע לכך על ידי בית-המשפט; אפוטרופסות על כל אדם פוקעת במותו.

פקיעת האפוטרופסות
(תיקון התשע"ו)

63. (א) בהתפטרותו ובפיטוריו של האפוטרופוס ובפקיעת האפוטרופסות חייב האפוטרופוס - ובמותו חייבים יורשיו - למסור לאדם שמונה לו אפוטרופוס או למי שקבע בית המשפט את נכסי האדם שמונה לו אפוטרופוס הנמצאים בידו או בפיקוחו, ואת המסמכים הנוגעים לנכסים אלה.

סיום תפקידו של
האפוטרופוס
(תיקונים: התשמ"ג,
התשע"ו)

(ב) על אף פקיעת האפוטרופסות, יהיה אפוטרופוס לענייני רכוש מוסמך, כל עוד אין גורם אחר שהוסמך כדין לטפל באותם עניינים ולמשך תקופה שלא תעלה על 90 ימים, אף בלא פנייה לבית המשפט לנקוט פעולות אלה:

- (1) לשלם מכספי האדם תשלומים שוטפים בעבור שירותים שניתנו לו או הקשורים ברכושו בתקופת האפוטרופסות;
- (2) לגבות מכספי האדם את שכר הטרחה שהוא זכאי לו;
- (3) לשלם מכספי האדם הוצאות סבירות לקבורה ואבלות; הוצאות כאמור ישולמו לפי המקובל בנסיבות העניין או בהתאם להנחיות שנתן בעניין האדם;
- (4) לנהל נכס מושכר של האדם או עסק הדורש ניהול שוטף.

(ג) התעורר צורך בביצוע פעולות החורגות מהאמור בסעיף קטן (ב) לשם שמירת טובת האדם או רכושו, ובנסיבות מיוחדות - לשם מניעת נזק לעיזבונו, בית המשפט רשאי להורות שהאפוטרופוס לענייני רכוש יהיה חייב ומוסמך לבצען, והכול בהתאם להוראות ולתקופה שיקבע.

64. (א) הורה של קטין או אפוטרופוסו שהוא קרובו, לרבות אפוטרופוס למעשה כמשמעותו בסעיף 67, רשאי לציין בצוואתו את שמו של יחיד שהוא מבקש כי ימונה לילדו או לקרובו כאפוטרופוס לאחר מותו.

צוואה או מסמך הבעת
רצון של הורה או
אפוטרופוסו שהוא קרוב
של קטין
(תיקון התשע"ו)

(ב) אדם כאמור בסעיף קטן (א) רשאי לציין במסמך שייערך לפי הוראות סעיף זה (בפרק זה - מסמך הבעת רצון) את שמו של מי שהוא מבקש כי ימונה לילדו או לקרובו כאפוטרופוס, אם בשל מוגבלות הוא יחדל להיות מסוגל לדאוג לילדו או לקרובו ולקבל החלטות לגביו.

(ג) אדם כאמור בסעיף קטן (א) או (ב) רשאי לתת הנחיות בעניין מהעניינים הנתונים לפי חוק זה לשיקול דעת בית המשפט או האפוטרופוס, כדי שיקוימו על ידם לאחר מותו או אם יחדל להיות מסוגל לדאוג ולקבל החלטות לגבי ילדו או קרובו, לפי העניין.

(ד) מסמך הבעת רצון ייערך בכתב ויחתם בפני עורך דין, ויחולו לגביו הוראות סעיפים 32ג, 32ד, 32ח, 32ט(א), 32כב(1) ו-32כג, בשינויים המחויבים.

(ה) ערך אדם צוואה או מסמך הבעת רצון לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), ייתן בית המשפט עדיפות למינוי מי ששמו צוין בצוואה או במסמך הבעת הרצון, לפי העניין, כאפוטרופוס לקטין ויורה לאפוטרופוס לפעול בהתאם להנחיות שבצוואה או במסמך הבעת הרצון, והכול זולת אם ראה שטובת הקטין לסטות מהם ובכפוף לאמור בסעיף 28 בנוגע לאפוטרופסותו של ההורה האחר.

64א. (א) אפוטרופוס של אדם שהוא קרובו, לרבות אפוטרופוס למעשה כמשמעותו בסעיף 67, רשאי לציין בצוואתו את שמו של יחיד או תאגיד שהוא מבקש כי ימונה לבנו או לקרובו כאפוטרופוס לאחר מותו.

צוואה או מסמך הבעת
רצון של אפוטרופוס של
בניד
(תיקון התשע"ו)

(ב) אדם כאמור בסעיף קטן (א) רשאי לציין במסמך הבעת רצון את שמו של יחיד או תאגיד שהוא מבקש כי ימונה לבנו או לקרובו כאפוטרופוס, אם יחדל להיות מסוגל לדאוג לבנו או לקרובו ולקבל החלטות לגביו.

(ג) אדם כאמור בסעיף קטן (א) או (ב) רשאי לתת הנחיות בעניין מהעניינים הנתונים לפי חוק זה לשיקול דעת בית המשפט או האפוטרופוס, כדי שיקוימו על ידם לאחר מותו או אם יחדל להיות מסוגל לדאוג ולקבל החלטות לגבי בנו או קרובו, לפי העניין.

(ד) מסמך הבעת רצון ייערך בכתב ויחתם בפני עורך דין, ויחולו לגביו הוראות סעיפים 32ג, 32ד, 32ח, 32ט(א), 32כב(1) ו-32כג, בשינויים המחויבים.

(ה) בטרם ימנה בית המשפט אפוטרופוס לאדם או ייתן הנחיות מקדימות, ישמע את האדם בהתאם לסעיף 36.

(ו) ערך אדם צוואה או מסמך הבעת רצון לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), ימנה בית המשפט כאפוטרופוס את מי ששמו צוין בצוואה או במסמך הבעת הרצון, לפי העניין, אם ראה בית המשפט, לאחר שמיעת האדם שהוגשה בקשה בעניינו ותוך התחשבות ברצונו, שיש צורך למנות לו אפוטרופוס לפי סעיף 33א ושמינוי של מי שצוין בצוואה או במסמך הבעת הרצון עולה בקנה אחד עם טובתו; נתן אדם הנחיות בצוואה או במסמך הבעת רצון כאמור, יורה בית המשפט לאפוטרופוס לפעול בהתאם להן, אם ראה שהדבר עולה בקנה אחד עם טובתו של האדם שהוא אפוטרופוסו, ובלבד שאותו אדם לא נתן הנחיות מקדימות שונות בעניין לפי חוק זה.

(ז) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 32כח(ג).

65. נתמנה האפוטרופוס הכללי כאפוטרופוס, לא יחולו הוראות הסעיפים 37, 50, 57, 58, 59 באפוטרופוס הכללי באפוטרופוס (תיקונים: התשמ"ג, התשמ"ה)

66. פעולה של אפוטרופוס תהא בת-תוקף אף שהיה פגם במינויו, אם נעשתה כלפי אדם שלא ידע ולא היה עליו לדעת על הפגם.

67. מי שפועל כאפוטרופוס, חובותיו ואחריותו כלפי אדם שמונה לו אפוטרופוס או שבית המשפט היה רשאי למנות לו אפוטרופוס יהיו לפי הוראות פרק זה, אף אם לא נתמנה כלל או שהיה פגם במינויו או שהתפטר או פוטר או שפקעה אפוטרופוסותו.

67א. (א) שר העבודה והרווחה ימנה ועדה לענייני אפוטרופוסות לנפגעי השואה וזה הרכבה: (1) נציג משרד העבודה והרווחה שהוא עובד סוציאלי ראשי לעניין סדרי דין שנתמנה לפי חוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו-1955, או עובד סוציאלי שהתמנה לפי החוק האמור שהציע העובד הסוציאלי הראשי לעניין סדרי דין;

(2) נציג משרד הבריאות, שיציע שר הבריאות;

(3) נציג משרד המשפטים, שיציע שר המשפטים.

(ב) האדם שמונה לו אפוטרופוס או שבית המשפט רשאי למנות לו אפוטרופוס, אפוטרופוסו, קרובו, מנהל בית חולים שבו הוא מאושפז וכל אדם המטפל בו, רשאים לפנות לוועדה בכל שאלה המתעוררת בקשר לטיפול באותו אדם או בדבר הצורך במינויו או בהחלפת אפוטרופוס.

(ג) הוועדה תבחן כל פניה כאמור בסעיף קטן (ב) והיא רשאית ליתן את המלצותיה לאפוטרופוס בעניינים הנוגעים לטיפול בחסוי וכן לפנות ליועץ המשפטי לממשלה או לנציגו ולאפוטרופוס הכללי, ולהמליץ להם לנקוט פעולות על פי סמכותם, לרבות פניה לבית משפט לפי חוק זה.

67ב.¹ (א) תפקידיו של תומך בקבלת החלטות יהיו אלה, כולם או חלקם -

מינוי תומך בקבלת החלטות (תיקון התשע"ז)

1. תחילת תוקפו של סעיף 67 לחוק - ביום 1.4.2018.

- (1) לסייע לאדם לקבל מידע מכל גוף;
- (2) לסייע לאדם בהבנת המידע הנדרש לו לשם קבלת החלטות, לרבות החלופות האפשריות והשלכותיהן ולהסביר לו את כל אלה בשפה פשוטה וברורה המובנת לו ותוך שימוש באמצעי עזר שברשותו ובכל דרך אפשרית הסבירה בנסיבות העניין;
- (3) לסייע לאדם במימוש החלטותיו ובמיצוי זכויותיו, לרבות סיוע בביטוי החלטותיו כלפי צדדים שלישיים, בהיקף ובדרך שתיקבע בתקנות לפי סעיף קטן (ו).
- (ב) לשם ביצוע תפקידיו, סמכויותיו של תומך בקבלת החלטות יהיו אלה, כולן או חלקן:
- (1) לפנות לכל גורם ולקבל מידע בשמו של האדם;
- (2) לסייע לאדם בביטוי רצונותיו והחלטותיו כלפי צדדים שלישיים;
- (3) לבצע בשם האדם, לבקשתו, פעולות לשם מימוש החלטותיו ומיצוי זכויותיו, בהיקף ובדרך שתיקבע בתקנות.
- (ג) תומך בקבלת החלטות לא יקבל החלטות בשמו של האדם שהוא מסייע לו.
- (ד) בית המשפט רשאי למנות תומך בקבלת החלטות לבגיר שיכול עם קבלת תמיכה לקבל החלטות בקשר לענייניו בעצמו.
- (ה) מינה בית המשפט תומך בקבלת החלטות לאדם, יפרט בהחלטתו את העניינים שלגביהם ישמש כתומך בקבלת החלטות ויקבע את תקופת המינוי, ויקבע את תפקידיו וסמכויותיו כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), כולם או חלקם.
- (ו) השר, בהסכמת שר הרווחה והשירותים החברתיים ושר האוצר ובהתייעצות עם שר הבריאות, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות נוספות לעניין תפקידיו וסמכויותיו של תומך בקבלת החלטות, וכן רשאי הוא לקבוע הוראות נוספות לעניין תומך בקבלת החלטות, לרבות בעניינים אלה:
- (1) מי רשאי להתמנות לתומך בקבלת החלטות;
- (2) ההכשרה הנדרשת מתומך בקבלת החלטות;
- (3) חובות, אחריותו ודרכי פעולתו של תומך בקבלת החלטות;
- (4) הוראות בנוגע למצבים המצדיקים בחינה מחדש של המינוי, לרבות בחינת חלופות אחרות;
- (5) קביעת האפשרות של אדם בעל כשירות, כמשמעותו בפרק שני 1, למנות תומך בקבלת החלטות בדרך שבה נערך ייפוי כוח מתמשך ולהחיל לעניין זה הוראות החלות על ייפוי כוח מתמשך בשינויים שיקבע;
- (6) כללים בדבר ביטול ופקיעה של צו מינוי.
- (ז) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 68.

67. (א) האפוטרופוס הכללי יסמך, מבין עובדי משרדו, מפקחים שיהיו נתונים להם הסמכויות לפי סעיף זה, כולן או חלקן, לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי פרק זה; הודעה על ההסמכה תפורסם ברשומות.

סמכויות פיקוח
(תיקון התשע"ז)

- (ב) לא ימונה מפקח לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה:
- (1) הוא לא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת ולא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש מפקח;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי סעיף זה, כפי שהורה האפוטרופוס הכללי;
- (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה האפוטרופוס הכללי.
- (ג) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי פרק זה, רשאי מפקח, לאחר שהזדהה -
- (1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) להיכנס למקום שהכניסה אליו דרושה לשם מילוי תפקידיו, בכל עת סבירה, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט או בהתקיים אחד מאלה:

(א) לאחר שניתנה הסכמת האדם שמונה לו אפוטרופוס, ואם לא ניתן לברר את דעתו - בהסכמת האפוטרופוס ובלבד שהאדם האמור אינו מתנגד;

(ב) היה מקום המגורים מעוון, רשאי מפקח להיכנס לשטחי המגורים לאחר תיאום מראש עם מנהל המקום או עם האפוטרופוס, ואם קיים חשש לפגיעה בשלומו של האדם בשל אופן תפקודו של האפוטרופוס - בלא תיאום מראש, והכול ובלבד שהאדם שמונה לו אפוטרופוס ומי שמתגורר עמו אינם מתנגדים לכניסה לשטח המגורים;

(3) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל מידע או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוען של החוראות לפי פרק זה; בפסקה זו, "מסמך" - לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.

(ד) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיף זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שני אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודה חתומה בידי האפוטרופוס הכללי המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג לפי דרישה.

(תיקון התשע"ז)

פרק שלישי 1: עקרונות ודרכי פעולה של אפוטרופוס

67. (א) אפוטרופוס חייב לפעול בשקידה, במיומנות, במסירות ובלא התרשלות, ולנהוג בתום לב לשמירת ענייניו של האדם שהוא אפוטרופוסו ולא לטובת ענייניו שלו.

(ב) בעל מקצוע שהתמנה לאפוטרופוס כדי שיפעיל את כישוריו המקצועיים יפעל במסירות ובמקצועיות כפי שבעל מקצוע היה מפעיל כלפי לקוחו.

(ג) לא יקבל אפוטרופוס טובת הנאה מאדם שלישי בעבור הפעלת סמכויותיו ומילוי תפקידיו, ובכפוף לחוראות סעיף 48 לא יימצא במצב של ניגוד עניינים.

דרכי פעולתו של
אפוטרופוס שמונה לבגור
(תיקון התשע"ז)

67ה. (א) במילוי תפקידיו והפעלת סמכויותיו יפעל אפוטרופוס שמונה לבגור בהתאם לעקרונות אלה:

(1) שמירת כבודו של האדם ובדרך שתגביל זכויותיו וחירותו במידה הפחותה ביותר;

(2) שמירה, ככל האפשר, על פרטיותו של האדם;

(3) בדרך שתאפשר לאדם לממש את יכולותיו ולשמור על מרב עצמאותו האפשרית, בהתאם ליכולותיו;

(ב) עם מינויו יסביר האפוטרופוס לאדם מהם תפקידיו וסמכויותיו כאפוטרופוס, בלשון פשוטה ובהתאם ליכולת הבנתו, ואם הוא אדם עם מוגבלות - תוך שימוש באמצעי עזר שברשותו או בכל דרך אפשרית הסבירה בנסיבות העניין.

(ג) האפוטרופוס ימסור לאדם מידע שיש בידו בנוגע לענייניו האישיים והרכושיים ומידע הנוגע לטיפולו של האפוטרופוס בענייני האדם, בשפה המובנת לו ובהתאם ליכולת הבנתו, ויסייע לו בנגישות למידע אחר הנוגע לענייניו או הדרוש לשם קבלת החלטות בעניינים הנוגעים לו.

(ד) האפוטרופוס יסייע לאדם ויעודד אותו לקבל החלטות בעצמו בעניינים הנוגעים לו, ככל שהאדם מסוגל לכך.

(ה) האפוטרופוס יפעל בדרך שתאפשר לאדם לשמור על ערכיו התרבותיים והדתיים וכן יסייע לו להשתתף בחיי הקהילה, לרבות בפעילויות חברתיות, תרבותיות, שיקומיות ותעסוקתיות.

(ו) האפוטרופוס יפעל בדרך שתאפשר לאדם לשמור על קשרים עם בני משפחה וחברים.

(ז) האפוטרופוס יתייעץ לפי הצורך עם גורמים מקצועיים ובני משפחה וחברים קרובים של האדם וייעזר בהם לשם קידום ענייניו, והכול תוך שמירה על פרטיותו.

(ח) אפוטרופוס, לרבות אפוטרופוס שמונה לאדם שמצבו ויכולת הבנתו משתנים מזמן לזמן או מעניין לעניין, יפעל במילוי תפקידיו מתוך התחשבות בשינויים במצבו או בהבנתו, לרבות לעניין שמיעת דעתו, התייעצות עמו, התחשבות ברצונותיו ועידודו לקבל החלטות ולנהל את העניינים הנוגעים לו בעצמו בזמנים או בעניינים שבהם הוא מסוגל לכך.

167. (א) האפוטרופוס ישמע את דעת האדם שהוא אפוטרופוסו, ישתפו בכל עניין והחלטה הנוגעים אליו וייתיעץ עמו, אם ניתן לברר את דעתו; לשם כך ימסור האפוטרופוס לאדם את המידע הדרוש לו, לרבות מהות העניין נשוא ההחלטה או הפעולה, החלופות האפשריות, היתרונות והחסרונות שבבחירת כל אחת מהן ואת המלצתו של האפוטרופוס, אם ישנה, והטעמים ביסודה; לעניין סעיף זה, "ניתן לברר את דעתו" ו"מסוגל להבין בדבר" - לרבות לאחר שניתן לו מידע בדרך האמורה בסעיף קטן (ג).

דרכי קבלת החלטות
בענייניו של אדם שמונה לו
אפוטרופוס
(תיקון התשע"ו)

(ב) בקבלת החלטות בעניינים שבסמכותו יפעל אפוטרופוס לפי המפורט להלן:

(1) אם נתן האדם שהוא אפוטרופוסו הנחיות מקדימות כאמור בסעיף 35א באותו עניין - בהתאם להנחיות המקדימות, בכפוף להוראות סימן ו' בפרק שני 1;

(2) אם לא נתן האדם הנחיות מקדימות - לפי רצונו של האדם אם הוא מסוגל להבין בדבר ואת משמעות ההחלטה, ואם לא ניתן לעמוד על רצונו של האדם - בהתאם לרצונו כפי שהובע בעת שהיה מסוגל להבין בדבר או כפי שניתן ללמוד מהתנהגותו בעבר או מהשקפת עולמו ואורח חייו כפי שהיו בעבר והכול אלא אם כן האפוטרופוס סבור שהחלטה תגרום לפגיעה של ממש באדם;

(3) אם האדם לא מסוגל להבין בדבר ואת משמעות ההחלטה ולא ניתן לעמוד על רצונו הקודם כאמור בפסקה (2) - בהתאם לטובתו, מתוך התחשבות ברצונו הנוכחי;

(4) בעניין אישי מהותי או בעניין רפואי מהותי, אם האדם מתנגד בשעת מעשה לפעולה, גם לאחר שהאפוטרופוס ניסה להגיע עמו להסכמה; נותרה מחלוקת בין האדם לאפוטרופוסו ינסה האפוטרופוס להגיע עמו להסכמה, ואם לא הגיע עמו להסכמה - יפנה לוועדת אתיקה כמשמעותה בחוק האמור או לבית המשפט בבקשה למתן הוראות, לפי העניין.

(ג) מידע והסברים שעל האפוטרופוס למסור לאדם לפי סעיף זה ולפי סעיף 67 יימסרו לו בלשון פשוטה בהתאם ליכולת הבנתו, ואם הוא אדם עם מוגבלות - תוך שימוש באמצעי עזר שברשותו או בכל דרך אפשרית הסבירה בנסיבות העניין; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות בדבר התאמות נגישות לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, הנדרשות ממי שנותן שירות ציבורי כמשמעותו באותו חוק.

167. אפוטרופוס לא ייתן הסכמה בשמו של האדם שהוא אפוטרופוסו לפעולה המגבילה את חופש התנועה של האדם או המסמיכה אדם להשתמש בכוח סביר נגדו ושנדרש בשלה צו שיפוטי, ולא ייתן את הסכמתו לצו השיפוטי, אלא אם כן האדם נתן את הסכמתו לכך לאחר שהאפוטרופוס הסביר לו את משמעות העניין.

הסכמה לפעולות מוגבלות
או לשימוש בכוח
(תיקון התשע"ו)

167. (א) אפוטרופוס ישמור תיעוד לגבי החלטות מהותיות שקיבל בשמו של האדם שהוא אפוטרופוסו ולגבי פעולות שפעל בענייניו.

שמירת מידע
(תיקון התשע"ו)

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין סעיף זה, ובכלל זה הוראות לעניין התקופות לשמירת התיעוד בהתאם לסוגי המסמכים שיקבע.

פרק רביעי: הוראות שונות

68. (א) בית-המשפט רשאי, בכל עת, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו או לבקשת צד מעוניין ואף מיזמתו הוא, לנקוט אמצעים זמניים או קבועים הנראים לו לשמירת עניניו של קטין, ושל אדם שמונה לו אפטרופוס, אם על ידי מינוי אפטרופוס זמני או אפטרופוס-לדין, ואם בדרך אחרת; וכן רשאי בית-המשפט לעשות, אם הקטין, או האדם שמונה לו אפטרופוס פנה אליו בעצמו.
- (ב) היתה הבקשה להורות על ביצוע ניתוח או על נקיטת אמצעים רפואיים אחרים, לא יורה על כך בית-המשפט אלא אם שוכנע, על פי חוות דעת רפואית, כי האמצעים האמורים דרושים לשמירת שלומו הגופני או הנפשי של הקטין, או האדם שמונה לו אפטרופוס לאחר ששקל את רצונו של האדם, חשיבות הטיפול, נחיצותו, דחיפותו, הפגיעה האפשרית באורח חייו ואת סיכויי השיפור באיכות חייו של האדם.
- (ג) בפרק זה, למעט בסעיף 80, "אדם שמונה לו אפטרופוס" - לרבות אדם שבית המשפט רשאי למנות לו אפטרופוס, והוא אף אם עדיין לא הוברר אם התקיימו התנאים למינוי.
- 68A. בית המשפט ישקול למנות עורך דין בהתאם להוראות חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972, לאדם שאינו מיוצג על ידי עורך דין, בהתקיים אחד מאלה:
- (1) הוגשה לבית המשפט בקשה בידי אפטרופוס למתן הוראות לפי סעיף 167(ב)(4), לגבי פעולה בעניין רפואי מהותי שהאדם שהוא אפטרופוסו מתנגד לה או התנגד לה בסמוך לפני כן;
- (2) הוגשה לבית המשפט בקשה למינוי אפטרופוס לצורך טיפול רפואי מהותי והאדם שמבקשים למנות לו אפטרופוס מתנגד או התנגד בסמוך לפני כן למינוי או לטיפול ואין לו קרוב הנמצא עמו בקשר.
69. היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו רשאים, אם הם סבורים שטובתו של קטין, של פסול-דין או של האדם שמונה לו אפטרופוס או טובת הכלל מחייבת זאת, לפתוח בכל הליך משפטי, כולל ערעור, לפי חוק זה וכן להתייצב ולטעון בכל הליך כזה.
70. עובד סוציאלי שנתמנה לענין חוק הסעד (סדרי-דין בעניני קטינים, חולי-נפש ונעדרים), התשט"ו-1955, רשאי בענין לפי חוק זה שאינו תלוי ועומד בבית-המשפט ואם ראה צורך בכך להגנתו של קטין, של פסול-דין או של אדם שמונה לו אפטרופוס, לחקור כל מי שהוא סבור שיש לו ידיעות הנוגעות לאותו אדם, וחייב הנחקר לענות לעובד הסוציאלי תשובות כנות ומלאות, זולת אם התשובה עלולה להפלילו; ורשאי העובד הסוציאלי, אם הורשה לכך על ידי צו בית-המשפט, להיכנס לכל מקום בו נמצא או עשוי להימצא אדם כאמור.
71. הוראות הסעיפים 69 ו-70 אינן גורעות מהוראות חוק הסעד (סדרי-דין בעניני קטינים, חולי-נפש ונעדרים), התשט"ו-1955.
72. בכל ענין לפי חוק זה רשאי בית-המשפט, גם מיזמתו הוא, לשמוע דעתם של קרובי הקטין, פסול-הדין או האדם שמונה לו אפטרופוס, ככל שבית-המשפט ימצא לרצו לשמועם.
73. (בוטל).
74. בית-המשפט רשאי לשנות או לבטל החלטותיו לפי חוק זה אם נשתנו הנסיבות או נתגלו עובדות נוספות לאחר שנתן החלטתו.

.75 (בוטל).	(תיקון התשנ"ה)
.76 בתי-המשפט בישראל מוסמכים -	סמכות מובהינה בין-לאומית (תיקון התשע"ו)
(1) להכריז אדם פסול-דין או לבטל הכרזת פסלות אם מקום מושבו או מקום מגוריו של האדם הוא בישראל; (2) לפעול לפי הפרק השני עד השלישי לחוק זה בכל מקרה שהצורך לעשות כן התעורר בישראל.	
.77 (א) על עניני חוק זה יחול דין מקום-מושבו של הקטין, פסול-הדין או האדם שמונה לו אפוטרופוס; אולם -	משפט בינלאומי פרטי (תיקון התשע"ו)
(1) פעולה משפטית שנעשתה בישראל על ידי אדם שכשרותו המשפטית מוגבלת או נשללה והיא מן הפעולות שדרכם של בני-אדם כאלה לעשות כמותן, וכן פעולה משפטית שנעשתה בישראל בין אדם שכשרותו המשפטית מוגבלת או נשללה לבין מי שלא ידע ולא היה עליו לדעת על כך, תהא בת-תוקף זולת אם היה בה משום נזק של ממש לאותו אדם או לרכושו; (2) לענין פעולה שנעשתה בישראל על ידי הוריו של קטין או על ידי אפוטרופוס אין לטעון כלפי צד שלישי שסמכותם של ההורים או של האפוטרופוס היתה מצומצמת מן הסמכות הנתונה להם לפי חוק זה, זולת אם אותו צד ידע או היה עליו לדעת על כך.	
(ב) על שאלת תוקפם והיקפם של ייפוי כוח מתמשך לפי פרק שני 1 או של הנחיות מקדימות למיפיה כוח לפי הפרק האמור, יחול דין מקום מושבו של הממנה ביום עריכת ייפוי הכוח המתמשך; הוראות אלה לא יחולו לענין שינוי, הגבלה, ביטול או פקיעה של ייפוי כוח מתמשך.	
.78 הסמכויות הנתונות לפי חוק זה לבית-המשפט יהיו של בית-המשפט לעניני משפחה, בכפוף להוראות סעיף 79.	בית המשפט המוסמך (תיקון התשנ"ה)
.79 חוק זה אינו בא לפגוע בדיני נישואין וגירושין; הוא אינו בא להוסיף על סמכויות השיפוט של בתי-דין דתיים ולא לגרוע מהן; ומקום שביטול-דין דתי מוסמך על פי דין לשפוט, יראו כל הוראה בחוק זה - פרט לסעיף 75 - שמדובר בה בבית-משפט כאילו מדובר בה בבית-דין דתי.	שמירת דינים ושיפוט
.80 בחוק זה - "חסוי" - (נמחקה);	הגדרות (תיקונים: התש"ל, התשע"ו)
"נציג" של אדם - הוריו או אפוטרופסו הממונה, הכל לפי הוראות הפרק השני והשלישי; "קרוב" - בן זוג, אב, אם, בן, בת, אח, אחות, סב, סבה, נכד, נכדה; "מקום-מושב" של אדם - המקום בו נמצא מרכז-חייו; קטין, פסול-דין ואדם שמונה לו אפוטרופוס, חזקה עליו שמקום-מושבו הוא במקום-מושבו של נציגו כל עוד לא הוכח שמרכז-חייו נמצא במקום אחר; "חוק זכויות החולה" - חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996; "חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות" - חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998; "טובתו" של אדם - מכלול הזכויות, האינטרסים והצרכים של האדם; "ייפוי כוח מתמשך" - כמשמעותו בסעיף 32ב(א); "מעון" - כהגדרתו בחוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה-1965, למעט מקום שהיה שאינו משמש למגורים; "השר" - שר המשפטים.	

- 80א. הוראות החלות לפי חוק זה על אפוטרופוס של אדם ועל אדם שמונה לו אפוטרופוס או שבית המשפט רשאי למנות לו אפוטרופוס יחולו, בשינויים המחויבים, גם על אפוטרופוס של עובר ועל עובר שמונה לו אפוטרופוס או שבית המשפט רשאי למנות לו אפוטרופוס.
- תחולת על עובר (תיקון התשע"ז)
- 80ב. נקבעה בחיקוק הוראה הנוגעת לאדם חסוי כמשמעותו בחוק זה, כנוסחו ערב פרסומו של חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות (תיקון מס' 18), התשע"ו-2016, תהיה משמעותו של המונח "חסוי" מי שבית המשפט מינה לו אפוטרופוס לפי סעיף 33 או מי שבית המשפט רשאי למנות לו אפוטרופוס כאמור, והוא אף אם עדיין לא הוברר אם התקיימו התנאים למינוי, והכול לפי העניין.
- פרשנות לעניין המונח אדם חסוי בחיקוק (תיקון התשע"ז)
- 80ג. (א) הסכומים הקבועים בחוק זה יעודכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף זה - יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד הידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת.
- עדכון סכומים (תיקון התשע"ז)
- (ב) השר יפרסם ברשומות הודעה על הסכומים המעודכנים.
81. מי שהוכרז פסול-דין לפני תחילת חוק זה, רואים אותו מתחילת חוק זה כאילו הוכרז פסול-דין לפי חוק זה; מי שנתמנה אפוטרופוס על ידי בית-משפט או בית-דין דתי מוסמך לפני תחילת חוק זה, רואים אותו מתחילת חוק זה כאילו נתמנה לפי חוק זה.
- הוראות מעבר
82. בטלים -
- ביטולים
- (1) סעיפים 941 עד 947, 957 עד 997 למגלה;
- (2) סעיפים 50 עד 53 לחוק-הקרקעות העותומני;
- (3) סעיף 2 לחוק המסחרי העותומני;
- (4) סעיף 5 לחוק העותומני על האגודות;
- (5) סעיף 5 לפקודת השותפויות.
83. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
- (ב) השר, בהסכמת שר הבריאות ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי -
- (1) לקבוע כללים למתן חוות דעת מומחה לצורך קביעת היותו של אדם בעל כשירות לעניין סעיפים 32ג, 32ד, 32טו ו-32ז או לצורך קביעת היותו מסוגל או לא מסוגל להבין בדבר, לעניין יכולתו של אדם להביע את דעתו ורצונו ולעניין יכולתו לקבל החלטות או לנהל את ענייניו בנוגע להליכים לפי חוק זה;
- (2) לקבוע סוגי מומחים נוסף על רופאים שיהיו מוסמכים לתת חוות דעת מומחה בעניינים האמורים בפסקה (1), כולם או חלקם, לרבות כללים בדבר הכשרה, מומחיות וניסיון;
- (3) לקבוע כללים בדבר העמדת רשימת מומחים שיהיו רשאים לתת חוות דעת מומחה בעניינים האמורים בפסקה (1);
- (4) לקבוע כללים הנוגעים לבעלי מקצוע כהגדרתם בסעיף 32טו, לרבות כללים בדבר הכשרה, מומחיות וניסיון.
84. חוק זה תחילתו שלושה חדשים אחרי קבלתו בכנסת.
- תחילת תוקף

(תיקונים: התש"ע, התשע"ו)

תוספת ראשונה
(סעיף 18(ב))

1. מוסד פיננסי שהוא אחד מאלה:
 - (1) תאגיד בנקאי, כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981;
 - (2) מנהל קרן, כמשמעותו בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994;
 - (3) חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.
2. המוסד לביטוח לאומי.
3. מוסד הינוך, כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949.
4. רשות מקומית ומועצה אזורית.
5. מוסד רפואי שהוא אחד מאלה:
 - (1) בית חולים כמשמעותו בסעיף 24 לפקודת בריאות העם, 1940;
 - (2) מרפאה כמשמעותה בסעיף 34 לפקודה האמורה בפסקה (1);
 - (3) קופת חולים כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.

(תיקון התשע"ו)

תוספת שנייה
(סעיף 132(ה))

**חיקוקים שהסמכויות הנתונות בהם לאפוטרופוס
יהיו נתונות גם למיופה כוח לפי פרק שני 1**

דב יוסף
שר המשפטים

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

קדיש לוז
יושב-ראש הכנסת
ממלא-מקום נשיא המדינה